LITTERAE APOSTOLICAE, QVIBVS INSTITVTIO, confirmatio, & varia priuilegia, & indulta Societati IESV a Sede Apostolica concessa continentur.

Romæ, in ædibus Societatis IESV
1559

PAVLI III PRIMÆ INSTITVTIONIS BVLLÆ ET confirmationis Societatis IESV cum reſtrictione numeri ad ſexaginta Profeſſos, anno 1540.

PAVLVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Regimini militantis Eccleſiæ, meritis licet imparibus, diſponēte domino, præſidentes, et animarum ſalutem, prout ex debito paſtoralis officij tenemur, ſolicitis ſtudijs exquirentes, fideles quoslibet, qui vota ſua in id exponunt, apoſtolici fauoris gratia confouemus, aliàsque deſuper diſponimus, prout, temporū et locorū qualitate penſata, id in domino conſpicimus ſalubriter expedire. Nuper ſiquidem accepimus, quòd dilecti filij, Ignatius de Loyola, et Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, necnon Claudius Iaius, & Paſchaſius Broet, ac Franciſcus Xauier, nec non Alfonſus Salmero, & Simon Rodericus, ac Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, presbiteri Pampilonen. Gebennen. Seguntin. Toletan. Viſen. Ebredunen. & Palentin.

 ciuitatum

ciuitatum, & dioc. respectiuè, in artibus Magistri in Vniuersitate Parisiensi graduati, & in theologicis studijs per plures annos exercitati, Spiritu sancto, vt piè creditur, afflati, iamdudum è diuersis mundi regionibus discedentes in vnum conuenerunt, & socij effecti, abdicatis huius seculi illecebris, eorum vitam perpetuo domini nostri Iesu Christi, atque nostro & aliorum successorum nostrorum Romanorum Pontificum seruitio dedicarunt, & iam quàm pluribus annis laudabiliter in vinea domini se exercuerunt, verbum Dei, præuia sufficienti licentia, publicè prædicando, fideles priuatim ad bene beatèque viuendum exhortando, & ad pias meditationes excitando, hospitalibus inseruiendo, pueros & personas rudes ea, quæ ad Christianam hominis institutionem sunt necessaria, docendo, & demum omnia charitatis officia, & quæ ad animarum consolationẽ faciunt, vbique terrarum, vbi peregrinati sunt, multa cum laude obeundo. Cùmque ad hanc almam vrbem se contulerint, & in charitatis vinculo persistentes ad perficiendam & conseruandam eorũ Societatis in Christo vnionem, quandã viuendi formulam iuxta ea, quæ ad propositum sibi finem conducere vsu didicerunt, euangelicis consilijs et canonicis patrum sanctionibus conformem ediderint; factum est, vt ipsorum sociorum vitæ institutum sub dicta formula comprehensum non solùm à multis probis viris, & Deum zelantibus laudetur, verùm etiam à quibusdam ita approbetur, vt illud etiam sequi uelint. Formulæ autem prædictæ tenor sequitur.

ſequitur, & eſt talis: Quicunque in Societate noſtra, quam Ieſu nomine inſigniri cupimus, vult ſub crucis vexillo Deo militare, et ſoli Domino, atque Romano Pontifici eius in terris Vicario ſeruire, poſt ſolenne perpetuæ Caſtitatis uotum proponat ſibi in animo ſe partẽ eſſe Societatis, ad hoc potiſſimùm inſtitutæ, ut ad profectũ animarũ in uita & doctrina Chriſtiana, & ad fidei propagationẽ per publicas prædicationes, & uerbi Dei miniſteriũ, ſpiritualia exercitia, & charitatis opera, & nominatim per puerorum ac rudium in chriſtianiſmo inſtitutionem, ac Chriſtifidelium in confeſſionibus audiendis ſpiritualem conſolationem præcipuè intendat; curetque primò Deum, deinde huius ſui inſtituti rationem, quæ uia quædam eſt ad illum, ſemper ante oculos habere, & finem hunc ſibi à Deo propoſitum totis uiribus aſſequi, vnusquiſque tamen ſecundum gratiam ſibi à Spiritu ſancto ſubminiſtratam, & uocationis ſuæ proprium gradum (ne quis fortè zelo vtatur, ſed non ſecundum ſcientiam) cuius proprij cuiuſque gradus iudicium, & officiorum diſcretio, ac diſtributio tota ſit in manu Præpoſiti ſeu Prælati per nos eligendi, vt congruus ordo ſeruetur, in omni bene inſtituta communitate neceſſarius: Qui quidem Præpoſitus de conſilio conſociorũ, Conſtitutiones ad conſtructionem huius propoſiti nobis finis conducentes in conſilio condendi authoritatem habeat, maiori ſuffragiorum parte ſemper ſtatuendi ius habente. Conſilium verò intelligatur eſſe, in rebus quidem grauioribus ac perpetuis maior pars to-

tius Societatis, quæ à Præposito commodè conuocari poterit; in leuioribus autem & temporaneis omnes illi, quos in loco, vbi Præpositus noster residebit, præsentes esse contigerit. Iubendi autem ius totum penes Præpositum erit. Sciant omnes socij, & non solùm in primis professionis suæ foribus, sed, quoad vixerint, quotidie animo voluant, Societatem hanc vniuersam, & singulos sub sanctissimi domini nostri Papæ, & aliorum Romanorum Pontificum successorum eius, fideli obedientia Deo militare. Et quanuis Euangelio doceamur, & fide orthodoxa cognoscamus, ac firmiter profiteamur omnes Christifideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac Iesu Christi Vicario, subesse: ad maiorē tamen nostræ Societatis humilitatē, ac perfectā vniuscuiusque mortificationem, & voluntatū nostrarum abnegationem summopere conducere iudicauimus, singulos nos vltra illud commune uinculum speciali voto astringi, ita, ut quicquid modernus, & alij Romani Pontifices pro tempore existentes iusserint, ad profectū animarum & fidei propagationem pertinens, & ad quascunque prouincias nos mittere voluerit, sine ulla tergiuersatione aut excusatione, illico, quantum in nobis fuerit, exequi teneamur, siue miserit nos ad Turcas, siue ad quoscunque alios infideles, etiam in partibus, quas Indias uocant, existentes, siue ad quoscunque hæreticos, seu scismaticos, seu etiam ad quosuis fideles. Quamobrem qui ad nos accessuri sunt, & antè, quàm huic oneri humeros supponāt, diu multumque

meditentur

meditentur, an tantũ pecuniæ ſpiritualis in bonis habeãt ut turrim hãc iuxta conſiliũ dominicũ poßint consũmare, hoc eſt, an Spiritus sãctus, qui illos ĩpellit, tãtũ illis gratiæ polliceatur, ut huius vocationis põdus, illo adiuuante, ſe laturos ſperent: & poſtquã, domino inſpirante, huic IESV Chriſti militiæ nomen dederint, die noctuque ſuccincti lumbos, & ad tam grãdis debiti ſolutionẽ prompti eſſe debebunt. Ne qua autem poßit eſſe inter nos mißionum, ac prouinciarum huiuſcemodi aut ambitio, vel detrectatio; profiteantur ſinguli ſe nunquã directè, aut indirectè de huiuſmodi mißionibus quicquam cum Romano Pontifice curaturos, ſed omnẽ hanc curam Deo, & ipſi Pontifici tãquã eius Vicario, & Societatis Præpoſito dimiſſuros, qui quidẽ Præpoſitus, ſicut cæteri, etiam profiteatur ſe nihil de ſuimetipſius mißione in alterutram partem, niſi de Societatis conſilio, cũ dicto Pontifice eſſe curaturum. Voueant ſinguli ſe in omnibus, quæ ad Regulæ huius noſtræ obſeruationem faciunt, obedientes fore Societatis Præpoſito. Ille autẽ iubeat ea, quæ ad conſtructionem propoſiti ſibi á Deo & à Societate finis cognouerit eſſe opportuna. In prælatione autẽ ſua benignitatis, ac mãſuetudinis, charitatiſque Chriſti, Petri, Pauliique formulæ ſemper ſit memor; & tam ipſe, quàm conſilium ad formam hanc aßiduè ſpectent; & nominatim commendatam habeant inſtitutionem puerorum, ac rudium in Chriſtiana doctrina decem præceptorum, atque aliorum ſimilium rudimentorum, quæcunque ſecundum

 circunſtan-

circunstantias personarum, locorum, ac temporum illis congrua videbuntur. Est enim maximè necessariũ, circa prouidentiam huius rei diligenter Præpositum & consilium inuigilare; cũ & in proximis ædificium fidei sine fundamento non poßit consurgere, & in nostris periculũ sit, ne, ut quisque erit doctior, ita prouinciam hanc tanquam primo aspectu minus speciosam forsitan detrectare conetur: cùm tamen re vera nulla sit fructuosior vel proximis ad ædificationem, vel nostris ad charitatis et humilitatis simul officia exercenda. Subditi verò tum propter ingentes ordinis vtilitates, tum propter nunquam satis laudatum humilitatis aßiduum exercitium Præposito in omnibus ad institutum Societatis pertinentibus parêre semper teneantur, & in illo Christum veluti præsentem agnoscant, et, quantum decet, venerentur. Cùm autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem esse uitam ab omni auaritiæ contagione quàm remotißimam, & euangelicæ paupertati quàm simillimã; cumque sciamus dominum nostrum Iesum Christum seruis suis regnum Dei solùm inquirentibus necessaria ad victum & vestitum esse subministraturum: voueant singuli & vniuersi perpetuam paupertatem, declarantes, quòd non solũ priuatim, sed neque etiam communiter poßint pro Societatis sustentatione, aut vsu, ad bona aliqua stabilia, aut ad prouentus seu introitus aliquos ius aliquod ciuile acquirere: sed sint contenti vsum tantùm rerum sibi donatarũ, ad necessaria sibi comparãda

recipere

recipere. Poßint tamen habere in Vniuerſitatibus Collegiũ, ſeu Collegia habẽtia redditus, cẽſus, ſeu poſſeßiones, vſibus & neceſſarijs ſtudentium applicandas, retenta penes Præpoſitum & Societatem omnimoda gubernatione, ſeu ſuperintendentia ſuper dicta Collegia, et prædictos ſtudentes, quoad gubernatoris, ſeu gubernatorum, ac ſtudentiũ electionẽ, ac eorundem admißionẽ, emißionem, receptionem, excluſionem, ſtatutorum ordinationem circa ſtudentium inſtructionem, eruditionem, ædificationem, ac correctionẽ, victus veſtitusque eis miniſtrãdi modum, atque aliam omnimodam gubernationem, regimen, ac curam, ſic tamen, vt neque ſtudentes dictis bonis abuti, neque Societas in proprios vſus conuertere poßit, ſed ſtudentium neceßitati ſubuenire, Qui quidem poſt cognitum in ſpiritu & litteris eorum profectum, et poſt ſufficientẽ probationem in Societatem noſtram admitti poßint. Socij omnes quicunque in ſacris fuerint, quamuis beneficia eccleſiaſtica, aut eorum redditus non habeant, teneantur tamen ſinguli priuatim, ac particulariter, & non communiter, ad dicendum officium ſecundum Eccleſiæ ritum. Hæc ſunt, quæ ſub præfati domini noſtri Pauli, & Sedis Apoſtolicæ beneplacito de noſtra profeßione typo quodã explicare potuimus, quod nunc fecimus, vt ſummatim ſcriptione hac informaremus tũ illos, qui nos de noſtro uitæ inſtituto interrogant, tum etiam poſteros noſtros, ſiquos, Deo volente, imitatores vnquam habebimus huius viæ, quam cùm multas magnasque habere annexas difficultates

ficultates fuerimus experti, opportunũ iudicauimus etiam statuere, ne quis in hac Societate recipiatur, nisi diu ac diligentißimè fuerit probatus: cùmque prudens in Christo, & doctrina, seu vitæ Christianæ puritate apparuerit conspicuus; tunc demum admittatur ad Iesu Christi militiam, qui tenuibus cœptis nostris fauere dignetur ad gloriam Dei patris, cui soli sit semper decus, & honor in secula, Amen. Cùm autẽ nil in præmißis reperiatur, quod pium non sit, aut sanctum: nos, vt ijdem socij, qui nobis super hec humillimè supplicari fecerunt, in eorum pio viuendi proposito eò promptiores existant, quò se maiori Sedis Apostolicæ gratia complecti cognorint, & præmissa per nos approbari viderint, præmissa omnia & singula tanquam ad spiritualem profectum eorũdem sociorum, & reliqui Christiani gregis opportuna, apostolica auctoritate tenore præsentium ex certa scientia approbamus, confirmamus, & benedicimus, ac perpetuæ firmitatis munimine roboramus, ipsósque socios sub nostra et huius sãctæ Sedis Apostolicæ protectione suscipimus: eis nihilominus concedentes, quòd particulares inter eos Cõstitutiones, quas ad Societatis huiusmodi finem, & Iesu Christi domini nostri gloriam, ac proximi vtilitatem conformes esse iudicauerint, condere liberè & licitè valeant, non obstantibus generalis Concilij, & fœlicis recordationis Gregorij Papæ x. prædecessoris nostri ac quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus

mus

mus autē quòd in Societate huiuſmodi vſque ad numerum ſexaginta perſonarum, normulam viuendi huiuſmodi profiteri cupientiū, & nō vltra, admitti, & Societati præfatæ aggregari dundaxat valeant. N V L L I ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, confirmationis, benedictionis, roborationis, ſuſceptionis, conceßionis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsūpſerit, indignationē omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurū. Dat. Romæ, apud ſanctum Marcum, Anno Incarnationis dominicæ Milleſimo quingenteſimo quadrageſimo, Quinto Kalen. Octob. Pontificatus noſtri Anno Sexto.

Blo.

A. Capata

ALIA EIVSDEM PAVLI III.

BVLLA CONFIRMATIONIS PRAEDICTAE cum facultate condendi Conſtitutiones, & quoſuis idoneos admittendi ad Societatem ſine reſtrictione numeri. anno 1543.

PAVLVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI AD PERPETVAM REI MEMORIAM.

INIVNCTVM nobis deſuper Apoſtolicæ ſeruitutis officium dignè peragere credimus, ſi ad ea ſolitæ benignitatis extendimus affectum, per quæ religionis ſuccreſcat incrementum, fideique orthodoxæ dilatatio ad diuini nominis laudem ſubſequi ſperetur. Cùm itaque nos aliàs poſtquàm dilecti filij, Ignatius de Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, & Claudius Iaius, nec non Paſchaſius Broet, & Franciſcus Xauier, ac Alfonſus Salmero, & Simon Rodericus, nec non Ioannes Coduri,

Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, Socij Societatis Iesu nuncupatæ presbyteri Pampilon. Gebenn. Seguntin. Toletan. Visen. Ebredun. & Palentin. ciuitatũ, & dioc. respectiuè in artibus magistri, & in Vniuersitate Parisiensi graduati, ac in Theologicis studijs per plures annos exercitati, Spiritu sancto, vt piè creditur, afflati, iamdudum è diuersis mundi regionibus discedentes in vnum conuenerant, & socij effecti eorum vitam perpetuò eiusdem Domini nostri Iesu Christi, atque nostro & aliorum Romanorum Pontificum successorum nostrorum seruitio dedicauerant; & cum ad hanc almam vrbem se contulissent, ad perficiendam & conseruandam eorum Societatis in Christo vnionem, quandam viuendi formulam ediderant, inter alia continentem, Quòd quicunque in eorum Socieaate prædicta vellet sub crucis vexillo Deo militare, et soli Domino, & Romano Pontifici eius in terris Vicario seruire, post solennne perpetuæ castitatis votum, propooeret sibi in animo se partem esse Societatis ad id potissimùm institutæ, vt ad profectum animarum in uita, & doctrina christiana, & ad fidei propagationem per publicas prædicationes, & verbi Dei ministerium, ac spiritualia exercitia, & charitatis opera præcipuè intenderet, curaretque primò Deum, deinde huius sui instituti rationem (quæ via est ad illum) semper ante oculos habere, & finem hunc à Deo propositum totis viribus assequi: vnusquisque tamen secundum gratiam sibi à Spiritu sancto subministratam, & vocationis proprium

gradũ

gradum, cuius proprij cuiusque gradus iudicium, & officiorum discretio ac distrubutio tota esset in manu Præpositi seu Prælati per eos eligendi; sciretque, & quotidie animo uolueret, Societatem prædictam, & eius singulos sub Romani Pontificis fideli obedientia Deo militare, & ad maiorem Societatis humilitatem, & perfectam vniuscuiusque mortificationẽ, & propriæ voluntatis abnegationem se vltra commune vinculum speciali vinculo astringeret, vt quicquid Romanus Pontifex pro tempore existens iußisset ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, etiam si eum ad quascunque prouincias mittere vellet, illico, quantum in eo esset, exequi teneretur, siue eum mitteret ad Turcas, siue ad quoscunque alios infideles: voueretque perpetuam paupertatem, ita, vt non solùm ipse priuatim, sed nec etiam Societas ipsa communiter poßit pro Societatis sustentatione, aut vsu, ad bona aliqua stabilia, aut prouentus, seu introitus aliquos ius aliquod ciuile acquirere: sed essent contenti vsum tantum rerum sibi donatarum, ad necessaria sibi comparanda recipere: possent tamen habere in Vniuersitatibus Collegium, seu Collegia habẽtia census, redditus, & possesßiones, vsibus, & necesßitatibus studentium applicandas, retenta penes Præpositum, & Societatẽ omnimoda gubernatione, seu superintendentia super dicta Collegia, & predictos studentes, quoad gubernatoris, seu gubernatorũ, ac studentiũ electionẽ, ac eorum admißionẽ, emißionem, receptionem, exclusionem, statutorum ordinationem

nationem, & circa studentium instructionem, eruditionem, ædificationem, & correctionem, victus vestitusque eis ministrandi modum, & aliam omnimodam gubernationem, regimen, & curam, sic tamen, vt nec studentes dictis bonis abuti, nec Societas ea in proprios vsus conuertere possent, præmissa omnia, & singula per alias nostras litteras ex certa scientia approbauerimus, confirmauerimus, & benedixerimus, ac perpetuæ firmitatis munimine roborauerimus, ipsosque Socios sub nostra, & Sedis Apostolicæ protectione susceperimus: eis nihilominus concedentes, quòd particulares inter eos Constitutiones, quas ad Societatis huiusmodi finem, et IESV Christi Domini nostri gloriam, & proximi vtilitatem conformes esse iudicassent, condere liberè & licitè valerent, prout in eisdē litteris (in quibus voluimus, quòd in Societate huiusmodi vsque ad numerum sexaginta personarum, normulam eandem profiteri volentium, & non vltra, admitti, & Societati præfatæ aggregari possent) plenius continetur; & sicut ignatius Præpositus, & alij Socij præfati nobis nuper exponi fecerunt (Spiritu sancto in dies cooperante) plures fideles in Parisiensi, & alys studiorum generalium Vniuersitatibus actu studeant, qui normulam viuendi huiusmodi profiteri cupiunt, nec, stante voluntate nostra prædicta, vltra dictum numerum ad id admitti poßint: Quare pro parte Ignatij Præpositi, & aliorum Sociorum prædictorum nobis fuit humiliter supplicatum, vt in præmißis opportunè prouidere de benignitate

dignitate apostolica dignaremur. Nos igitur ad eorundem, Ignatij Præpositi, & Sociorum piam vitam, & bonorum operum exemplum attendentes, eorum, & dictorum studentium pijs desiderijs annuentes, ac ipsorum, & cunctorum Christifidelium animarum salutem zelantes, ipsósque Ignatium Præpositum, & Socios, ac eorum singulos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eisdē, Ignatio Præposito & Socijs, quòd quoslibet fideles, qui probationes in eadem formula, sub certis Cōstitutionibus per ipsam Societatem factis, seu in posterum faciendis contentas, pro tempore fecerint, quotquot fuerint, ad Societatem huiusmodi liberè admittere, & eorum Societati huiusmodi, sub votis per socios eiusdem Societatis emitti solitis aggregare possint, auctoritate apostolica tenore præsentium ex certa scientia concedimus; ac, quòd quascunque inter eos Constitutiones particulares, quas ad Societatis huiusmodi finem, & Iesu Christi Domini nostri gloriam, ac proximi vtilitatem conformes esse iudicauerit, condere, & tam hactenus factas, quàm in posterū faciendas Constitutiones ipsas, iuxta locorum, et temporum, ac rerum qualitatem, & varietatem mutare, seu in totum cassare, & alias de

nouo

nouo condere poßint & valeant: quæ postquàm mutatæ, alteratæ, seu de nouo conditæ fuerint, eo ipso apostolica authoritate præfata confirmatæ censeantur, eadem apostolica authoritate de speciali gratia indulgemus. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Cæsennat. & Albinganen. ac Parentin. Episcopis per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se, vel alium, seu alios, eisdem Præposito & Socijs in præmißis efficacis defensionis præsidio aßistentes, faciant authoritate nostra, eos conceßione et indulto huiusmodi pacificè gaudere, non permittentes eos desuper per quoscunque contra præsentium tenorem quomodolibet molestari; contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, et pœnas ecclesiasticas, authoritate nostra (appellatione postposita) compescendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis, non obstantibus voluntate nostra prædicta, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon omnibus alijs, quæ in dictis litteris nostris voluimus non obstare; contrarijs quibuscunque: aut si aliquibus communiter, vel diuisim, ab eadem sit Sede indultũ, quòd interdici, suspẽdi, vel excommunicari non poßint, per litteras apostolicas non facientes plenã, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quòd præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Episcopi, seu personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis vbique loco-

B rum

rum eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis originalibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nullli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, conceſsionis, indulti, mandati, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præſumpſerit; indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis dominicæ Milleſimo quingenteſimo quadrageſimo tertio, Pridie Idus Martij: Pontificatus noſtri Anno Decimo.

L. Torres.

Ie. Lambertus.

LITTERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, EIUSDEM PAULI III,

quibus conceditur facultas concionandi, confeßiones audiendi, absoluendi, vota cõmutandi, atque alia indulta, anno 1545.

DILECTIS FILIIS, MODERNO, ET PRO TEMPORE EXISTENTI PRAEPOSITO, ET SOCIIS, SOCIETATIS IESU IN ALMA URBE NOSTRA CANONICE INSTITUTAE,

PAULUS PAPA III.

DILECTI FILII, Salutem & apostolicam ben. Cùm inter cunctas solicitudines nostras, quibus nos premit pastorale officium, illa sit præcipua, vt gregi dominico nobis superna dispositione commisso, animarum cura non desit; ne illum antiquus serpens humano generi inimicus indefensum

defensum, & impræparatum inuadat: attendentes igitur ad fructus vberes, quos in domo domini hactenus produxistis, & producere non desinitis, vestra religione, integritate, scientia, doctrina, moribus, & experientia plurimùm in domino confidentes, vobis, quos aliàs, Societatem vestram de IESV approbando, confirmando, & benedicendo, ac perpetuæ firmitatis munimine roborando, sub nostra & Apostolicæ Sedis protectione suscepimus, & cuilibet vestrũ, qui ad hoc idoneus repertus, & per vestræ Societatis Præpositum pro tempore existentem deputatus fuerit, in quibusuis ecclesijs, & locis, ac plateis communibus seu publicis, & aliàs vbique locorum clero & populo verbum dei prædicandi, proponendi, & interpretandi, ac eos viam veritatis edocẽdi, et ad bene beatèque viuendum, ita, vt in vobis verbo pariter & exemplo ædificentur, in domino hortandi & admonendi, necnon illis ex vobis, qui presbyteri fuerint, quorumcunque vtriusque sexus Christifidelium ad vos vndecunque accedentium confessiones audiendi, &, confessionibus diligenter auditis, ipsos, & eorum singulos ab omnibus & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantumcunque grauibus & enormibus, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, & à quibusuis ex ipsis casibus resultantibus sententijs, censuris, & pœnis ecclesiasticis (exceptis contentis in bulla, quæ in die cœnæ domini solita est legi) absoluendi, ac eis pro commissis pœnitentiam salutarem iniungendi, necnon vota

quæ-

quæcũque per eos pro tempore emissa (vltramarin. visitationis liminum Beatorum Petri et Pauli Apostolorum de vrbe, ac Sancti Iacobi in Compostella, necnon religionis, & castitatis votis duntaxat exceptis) in alia pietatis opera commutandi, ac missas ante diem, circa tamen diurnam lucem, & etiã infra horã post meridiẽ, quando, & quoties, stante legitimo impedimento, moderno & pro tempore existenti Præposito vestro præfato id necessariũ, vel aliàs in domino expedire visũ fuerit, celebrandi, & post, seu ante illarum celebrationem, aut aliàs Christifidelibus ipsis Eucharistiæ, et alia ecclesiastica sacramenta sine alicuius præiudicio ministrandi, diocesanorum locorum, rectorum parrochialium, & aliarum ecclesiarum, aut quorumuis aliorum licentia desuper minimè requisita, ac horas canonicas diurnas pariter & nocturnas secundum vsum Romanæ Ecclesiæ nouiter editum dicendi & recitandi, ita, quòd ad alium vsum obseruandum, seu officium dicendum minimè teneamini, plenam et liberam facultatẽ authoritate apostolica per præsentes ad nostrum & Sedis Apostolicæ beneplacitum concedimus. Quocirca vniuersis & singulis locorum Ordinarijs, eorumque Vicarijs, & alijs Superioribus mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut vnus eorum, si & postquàm præsentes litteræ eis intimatæ fuerint, ac quoties pro parte alicuius ex vobis, quilibet eorum fuerit requisitus, in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant easdem præsentes, ac in eis contenta quæcunque, firmiter obseruari,

 nec

nec permittant quemlibet ex vobis super præmissis, & eorum singulis per quoscunque desuper quomodolibet molestari, impediri, aut inquietari, contradictores quoslibet & rebelles per censuras ecclesiasticas, & alia iuris remedia (appellatione postposita) compescendo, non obstantibus quibusuis constitutionibus, ordinationibus, ac prohibitionibus, & litteris apostolicis, etiã per Sixtum quartum in capitulo, Et si dominici, & alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prædictam, etiam consistorialiter editis & factis, quibus omnibus, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererẽtur præsentibus, pro expressis habentes, ad huiusmodi effectũ pro hac vice dũtaxat specialiter et expressè derogamus, et derogatũ esse decernimus, cæterisque contrarijs quibuscunque; Volentes etiam, et eadem authoritate apostolica decernentes, quòd præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & alicuius Prælati, aut personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillo munitis eadem fides vbique locorum in iudicio, & extra illud, prorsus adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. Sic igitur, filij, his vobis concessis facultatibus ad omnipotentis Dei honorem, et animarum salutem efficaciter, sicque diligenter vti studeatis; quòd per solicitudinis vestræ solertiã, catholicæ pietatis fructus proueniat; vosque exinde apud Deũ et homines non immeritò cõmendemini. Dat. Romæ, apud S. Petrũ, sub ãnulo Piscatoris, die tertia Iunij. M D XLV. Põtificatus nostri anno XI. Blo. el. Fulgin.

LITTERAE APOSTOLICAE IN FORMA BREVIS, PAULI III,

ad eligendos Coadiutores, qui poßint etiam promoueri ad ſacros ordines, et cæt. anno 1546.

PAVLVS PAPA III.

DILECTI FILII, *Salutem & apoſtolicam ben. Exponi nobis nuper feciſtis, quòd vos ob penuriam cooperatorum, perſonis, quæ tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus rebus, et officijs veſtris domeſticis vos coadiuuent, indigetis. Quare nobis humiliter ſupplicari feciſtis, vt vobis, quòd ſacerdotibus, qui vos in ſpiritualibus, & perſonis ſecularibus, quæ vos in temporalibus & officijs prædictis coadiuuent, vti poßitis, licentiam & facultatem concedere, aliàſque vobis, & ſtatui veſtro in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, vobis, quòd de cætero, ſacerdotibus, qui vos in ſpiritualibus, et perſonis ſecularibus, quæ vos in temporalibus, et officijs veſtris domeſticis coadiuuent, vti poßitis; ipſiq́ue*

Coadiutores tam sacerdotes, quàm personæ seculares, peractis experientijs & probationibus per Constitutiones vestras requisitis, ad maiorem eorum deuotionem & ãplius meritũ vota paupertatis, & castitatis, ac etiam obedientiæ (ita, vt ad illa seruanda pro eo tempore, quo tu, fili Præposite, & qui pro tempore fuerint eiusdem Societatis Præpositi, eis in ministerio spirituali vel temporali vtendum iudicaueritis, & non vltra, astringantur, nec propterea ad aliquã solennem professionẽ emittendam teneantur, neque ad eam aliter admittantur) emittere; ac ipsi Coadiutores ad omnes etiam sacros & presbyteratus ordines, de licentia tui, fili Præposite Generalis, si aliàs idonei fuerint, promoueri valeant; sintque omnes & singuli eorum, omnium bonorum operum, quæ in dicta Societate fient, ac meritorum illius participes, & illis plenè gaudeant, prout alij dictæ Societatis Professi participant, & gaudent; quòdque tu, fili Præposite, & pro tempore existens Præpositus Societatis huiusmodi, de cætero, perpetuis futuris temporibus, viginti duntaxat ex eisdem presbyteris Coadiutoribus, quos ad id idoneos inueneritis, & quando tibi, seu eisdem pro tempore existenti Præposito placuerit, easdem facultates, gratias, & authoritatẽ, quas Professis Societatis huiusmodi concedere potes, seu per nos vobis quomodolibet concessa existunt, in toto, vel in parte, liberè concedere, ac alios Præpositos, seu Vicarios tuos tam prouinciales, quàm locales, cum facultate quoscunque ad Societatem prædictã confluentes,

ad

ad probationem huiusmodi recipiendi, & ad vota prædicta, non tamen dictam professionem solennē, quæ Romæ duntaxat fieri poßit, & debeat, admittendi, creare & deputare, liberè & licitè valeatis, plenam, & liberam apostolica authoritate tenore præsentium concedimus licentiam, & facultatem; non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac vestris, etiam iuramento confirmatione apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, regularibus institutis, ac omnibus illis, quæ in litteris confirmationis Societatis huiusmodi voluimus non obstare, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, quòd præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, vbique locorum ea prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, Die V. Iunij, M D XLVI. Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Blo. el. Fulgin.

ALIA BVLLA; QVA *PLVRIMA PRIVILEGIA, ET INDVLTA SOCIETATI ab eodem Paulo III conceduntur, anno 1549.*

PAVLVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI AD PERPETVAM REI MEMORIAM.

LICET *debitū pastoralis officij omnibus regularē vitā ducentibus, vt in suis disciplinis, et laudabilibus institutis cōseruētur, et augeantur, nos reddat fauorabiles, et benignos; ad Societatē verò de IESV per nos institutam, et approbatam, cuius specimē veluti ager fertilis in Domino, multiplices atque vberes fructus animarum ad summi Regis laudem, & fidei incrementum attulit, & affert quotidie verbo & exemplo in populo Christiano, dirigentes præcipuè, velut pius pater, oculos mentis nostræ, dignum censemus, vt ipsam Societatem, eiusque in odorem suauitatis altißimo deseruientes personas specialibus fauoribus prose-*

prosequamur, illaque sibi fauorabiliter concedamus, per quæ Societas ipsa vtiliter regi, & prosperè dirigi, ac ad animarum auxiliũ fideliter in Domino procedere valeat. Hinc est, quòd nos dilectorum filiorum Ignatij de Loyola moderni Præpositi Generalis, & aliorum sociorum eiusdem ordinis, supplicationibus inclinati, sibi, vt Præpositus Generalis dictæ Societatis pro tempore existens, cùm primùm iuxta Cõstitutiones eiusdem Societatis in illius Præpositum electus fuerit, eo ipso verus ipsius Religionis Generalis Præpositus cum libera, generali, & omnimoda cura, & administratione omnium & singulorum ad fœlix regimen, & prosperam directionem dictæ Societatis spectantium & pertinentium sit, & esse censeatur, ac suum Præpositi officium in omnibus exercere incipiat, ac plenam in vniuersos eiusdem Societatis socios, & personas sub eius obedientia degentes, vbilibet commorantes, etiam exemptos, etiam quascunque facultates habentes, suam iurisdictionem exerceat, possitque, & debeat dictus Præpositus per personas ad id à dicta Societate facultatem habentes, & ad id deputatas, in certis casibus iuxta dictas Constitutiones amoueri, et alius ipsius loco per easdem personas substitui, & aliàs, prout personæ deputatæ prædictæ id in Domino conspexerint salubriter expedire; ac ipsemet Præpositus pro tempore existens ire, & suos quòcunque locorum, etiam inter infideles, cùm expedire in Domino iudicabit, mittere, ac reuocare, & per nos, ac successores nostros ad locum aliquem missos sine temporis

certi limitatione, cùm id expedire ad Dei gloriam, & animarum auxilium visum erit (super quo conscientiam dicti Præpositi oneramus) ad alia loca transmittere, liberè & licitè valeat (qui, vbicunque morari contingat, ad nutum nostrum, & Romani Pont. pro tempore existentis, ad Sedem Apostolicam, seu quò oportuerit, & sibi per dictam Sedem iniunctum fuerit, iuxta ipsius Societatis professionẽ, venire debeant) concedimus, ac volumus, statuimus, et ordinamus, quòd Præpositus absque Societatis, & aliquis ex socijs huiusmodi absque dicti Præpositi consensu, & expressa licentia, electioni, seu prouisioni de illius persona in Episcopum, Archiepiscopum, aut aliam quamcunque dignitatem, per quemcunque Principem, vel quodcunque Capitulum, aut alias quascunque personas ad id authoritatem habentes, pro tempore factæ, consentire, aut ad illam admitti, seu alicuius prælationis, & dignitatis in eadẽ Societate (si eam occulta aut manifesta ambitione quæsiisse conuincetur) capax esse nullatenus poßit: quòdque à correctione regulæ Societatis huiusmodi secundum ordinationes eius factæ (vt vigor disciplinæ melius conseruetur) appellari, aut talis appellatio per vllum iudicem admitti, seu ab officijs absolutio, aut priuatio peti non poßint; & tam Generalis, quàm alij inferiores Præpositi eiusdem Societatis, fratres, seu socios dictæ Societatis, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, seu alijs ecclesiarum Prælatis, & personis in socios, aut aliàs ad vllum eorum ministerium deputare minimè teneantur;

nisi

nisi authoritate litterarum eiusdem Sedis, de societate, & indulto huiusmodi expressam facientium mentionem; & si quos deputare contingeret, nihilominus sub ordinis correctione existant, &, cùm expedire iudicabunt, eosdem remouere possint: illos verò ex fratribus seu socijs prædictis, qui ad prædicandum crucem, vel ad inquirendum contra hæreticam prauitatem, seu ad alia similia negotia deputati fuerint, Ignatius, & alij illius successores Præpositi Generales dictæ Societatis, pro tempore existentes, remouere, seu reuocare, & transferre, ipsisque, quòd supersedeant, iniungere, ac alios illorum loco substituere, cùm expedire viderint, liberè & licitè valeant; ac eisdem Ignatio, et alijs Generalibus Præpositis pro tempore existentibus, vt per se, vel alios ad id per eos pro tempore deputatos, omnesque & singulos eiusdem Societatis socios, & personas sub eorum obedientia, disciplina, & correctione pro tempore degentes ab omnibus & singulis eorũ peccatis ante vel post ingressum, in dicta Societate per eos commissis, necnon à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis, & secularibus sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quomodolibet latis, & promulgatis, & huiusmodi sententijs innodatos, aut in locis suppositis ecclesiastico interdicto diuina officia celebrantes, & suscipientes ordines sic ligatos, & propterea irregularitatem incurrentes, absoluere, ac cum eis, cùm dispensatione eguerint, dispensare possint; nisi excessus absoluendorum & dispensandorum

dispensanotrum huiusmodi adeo graues & enormes sint, quòd sint ad Sedem Apostolicam meritò remittendi; & ne sæpe in dubium reuocetur, qui sint ad Sedem Apostolicam destinandi, declaratione in ea parte per fœl. re. Xistũ Papam quartũ prædecessorem nostrũ, in bulla, quam mare magnum vocant, factam, confirmamus. Volumus autem, quòd postquàm Societati, & consortio huiusmodi aggregari volentes, absoluti, & cum eis, vt præfertur, dispensatum fuerit, nisi mox ordinem intrare, & peractis experientijs secundum Constitutiones dictæ Societatis, vota emittere parati sint, etiam si super hoc induciæ eis à prælatis eiusdem Societatis concedantur, eo ipso in pristinas sententias, à quibus eos totaliter absolui cõtigerit, relabantur & reincidant; Necnon quòd quilibet ex socijs Societatis huiusmodi peccata sua proprio Præposito, vel vel ab eo deputato, seu deputatis, & aliàs secundum ordinationes Societatis prædictæ designatis confiteri debeat, nisi super hoc à dicto Præposito alium confessorem eligendi facultatẽ habuerit: Ac inhibemus, ne quis post emissa vota secundũ Cõstitutiones prædictas, siue Professus, siue Scholaris, siue Coadiutor Societatis huiusmodi sit, ad quẽuis aliũ ordinem, etiam per Sedem Apostolicã approbatum (Carthusiensium duntaxat excepto) nisi de expressa ipsius Præpositi, aut dictæ Sedis licentia trãsferri; egressi verò aliàs, quàm vt præfertur, de ordine seu cõsortio huiusmodi, in nullo alio, præterquàm Carthusiensiũ præfato ordine admitti, recipi, vel retineri possint; ipsique, Generalis

ralis, & alij inferiores Præpositi per se, vel alios illos sic egressos, ac alios quoscunque dictæ Societatis apostatas, vt etiam alios quosuis insolentes, & qui id mereri videbũtur, in quocunque habitu apostatas præfatos contigerit inueniri, excõmunicare, capere, incarcerare, et aliàs suæ disciplinæ submittere, et ad id, si opus fuerit, auxiliũ brachij secularis inuocare, liberè et licitè valeant; ipsamque Societatem, et vniuersos illius socios, & personas, illorumque bona quæcunque, ab omni superioritate, iurisdictione, correctione quorumcunque Ordinariorum eximimus, & liberamus, ac sub nostra, & præfatæ Sedis protectione suscipimus; liceatque Præpositis, & de eorum etiam facultate vniuersis fratribus & socijs Societatis huiusmodi in presbyteratus ordine constitutis, in locis, in quibus degunt, & eos pro tempore morari contigerit, habere oratoria, et in eis, ac quocunque alio honesto et cõgruenti loco, in altari portatili, cum debitis reuerentia & honore, etiam tempore interdicti, quauis etiam Apostolica authoritate appositi, ianuis clausis, excommunicatis, & interdictis exclusis, submissa voce, missas & alia diuina officia celebrare, ac ecclesiastica sacramenta recipere, & alijs ministrare, dummodo ipsi causam non dederint interdicto, nec contingat id ipsis specialiter interdici: ijs verò, qui in ipsorum Præpositorum & sociorum morantur obsequijs, cuncta liberè ministrare poßint ecclesiastica sacramenta, & ipsos, cùm decedunt, in eorum cœmiterijs sepelire, siquando in terras, in quibus socij prædicti,

vel

vel eorum aliqui pro tempore resederint, vel earum perso-nas excõmunicationis, seu interdicti sententias contigerit promulgari, pueri seu familiares eorumdem sociorum seruitijs deputati, ac eorum & Societatis huiusmodi negotiorum procuratores, & operarij, huiusmodi sententijs obnoxij minimè habeantur; ibique possint audire diuina; nisi eisdem causam dederint, vel specialiter excommunicari seu interdici contigerit eosdem: Nec vllis Prælatis contra aliquem de prædicta Societate, vel contra alios eorum causa, aliquã excommunicationis, suspensionis, uel interdicti sententiam, contra eiusdem Societatis priuilegia per nos concessa (quorum interpertationem nobis, & Apostolicæ Sedi reseruamus) ferre liceat; & si tulerint, eo ipso irrita, nulliusque roboris vel momẽti sit, & esse censeatur: ac omnes & singuli alij Christifideles, cuiuscunque conditionis existãt, qui verbi Dei cõcionibus seu prædicationibus sociorum seu fratrum Societatis huiusmodi, in ecclesijs, vbi ipsi concionabuntur, interfuerint, diebus huiusmodi missas & alia diuina officia audire, & ecclesiastica sacramẽta ibidem recipere, liberè et licitè valeant, nec ad id, ad proprias parrochiales ecclesias accedere teneantur. Et quia eiusdem Societatis fratres & socios de locis ad loca transferri cõtingit, propoter quod stabilem et continuam in certis & determinatis domibus mansionem habere non possunt, & in ipsa Societate idoneos tantùm et comprobatos ad sacros ordines promoueri intelleximus; eidem Præposito Generali, quòd ordinandos socios & fratres

tres huiumsodi Societatis, quibuscūque maluerit catholicis Antistitibus gratiā et cōmunionem dictæ Sedis habentibus præsentare, ipsisque Antistitibus præsentatos huiusmodi, absque omni promissione vel obligatione ipsorum ordinandorū fratrum, et sociorum, ad omnes etiam sacros & presbyteratus ordines promouere. Et cū ipsi socij, magnam patientes pro Christi nomine paupertatem, exhortationis pio studio bonos ad potiora dirigant, & errantes ad rectitudinis semitam laudabiliter reuocare procurent; cōcedimus, vt in excōmunicatorum, & hæreticorum, uel scismaticorum, vel infidelium terris liberè commorari, et cum eisdem cōuersari (de licentia tamen Præpositi Generalis) et ab eis tūc, & etiā, quando per ipsas illos transire contigerit, necessaria vitæ deposcere, ac recipere valeant: Quòdque nullis ipsorum correctionis seu visitationis, vel inquisitionis officium monasterijs vel ecclesijs, seu quibuscunque personis impendere, vel ad cognitiones causarum, citationes partium, & denuntiationes sententiarum Interdicti vel excommunicationum procedere, aut curam Monialium seu religiosarum quarumlibet personarum recipere teneantur, per litteras apostolicas impetratas, vel imposterum impetrandas, nisi de hoc indulto, et ordine sociorum huiusmodi expressam facientes mentionem, authoritate & tenore prædictis, de speciali gratia indulgemus; Concedentes ipsis socij, vt de ijs, quæ in ornamē tis, aut pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, seu pro victu, vel indumentis eorum, necnon pro annuis censibus re-

 dimendis,

dimendis, ad quorum solutionem aliquæ domus Societatis prædictæ obligatæ forsan existant; ac de Domibus, et Collegijs, ac eorum prædijs, hortis, alijsque locis eisdem Socijs iuxta eorum viuendi Institutũ haberi cõceßis, aut de ijs, quæ sibi pro huiusmodi rebus, domibus, collegijs, prædijs, locis, & hortis emendis, per quascunque personas, pro tempore legari, aut relinqui contigerit, & alijs bonis quibuscunque per dictam Societatem & ipsius Collegia possessis & obtentis aliquam decimam etiam papalem soluere, seu canonicam portionem exhibere, seu ad præstationem procurationũ Legatorũ prædictæ Sedis, vel Nũciorum ipsius, aut Ordinariorum locorum, aut exactionum, collectarum, seu subsidiorum, vel prouisionum quorũcunque minimè teneantur; nec ad id per litteras eiusdem Sedis, aut Legatorũ, vel Nunciorum, seu diocesanorũ prædictorum, cuiuscunque tenoris fuerint, vllo vnquam tempore compelli poßint; nisi ipsæ litteræ Apostolicæ plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto & concessione huiusmodi, ac de eorum ordine mentionem fecerint. Et si fortè per nos vel dictam Sedem de pijs legatis, dispositis, & relictis, in genere vel specie, decima, vel alia portio, seu quarta alteri piæ vel non piæ causæ, quomodolibet hactenus concessa fuerit, vel illam in posterum concedi, seu solui, aut dari mandari, contigerit; Socios præfatos, & illorum domos, & bona quæcunque, ac eis legata & relicta, aut aliàs in eorum fauorem disposita, in conceßionibus & mandatis huiusmodi decernimus &

volumus

volumus minimè comprehendi; nisi de ipsis ac præsenti decreto, & voluntate nostra non per clausulas generales idem importantes, sed vera, expressa &, specifica mentio fiat in eisdem. Et insuper si contingat Socios ipsos, vt, adiuuante aliquo Principe, Duce, Marchione, Comite, vel Communitate, vel quauis ad id potenti, & facultatibus abundanti persona, aliquam domum, ecclesiam, aut collegium Societatis prædictæ ædificent & construant, seu id per alicuius similis personæ testamentum mandari, vel quouis modo eis offerri; domum, ecclesias, seu collegia huiusmodi cum omnibus ad id necessarijs, & opportunis construi & ædificari, ac locum pro huiusmodi constructione oblatum recipi posse, ipsasque domos, ecclesias, collegia, cellas, oratoria vbilibet per dictos socios pro tempore constructa, vel eis donata, eo ipso, quòd ædificata, vel donata fuerint, Apostolica authoritate prædicta, erecta approbata, & confirmata, ac bona quæcunque pro Collegiorum dote seu Scholarium inibi pro tempore commorantium sustentatione per quoscunque Christifideles pro tempore donata, relicta, & legata, eo ipso prædicta apostolica authoritate, perpetuò applicata, et appropriata esse, et cēseri (nisi aliàs ad collationē Sedis prædictæ pertinerent) et ecclesias prædictas cum cœmiterijs benedici, aut cōsecrari facere, et primū lapidem poni per quoscunque Episcopos (si diocesani vltra quatuor menses id facere distulerint) posse decernimus inhibentes omnibus; & singulis Archiepiscopis, Episcopis, alijsque ecclesia-

 rum

rum Prælatis, & locorum Ordinarijs, ac quibusuis alijs potestatibus ecclesiasticis & secularibus, illis nihilominus mandantes, ne ipsos socios, aut eorum domos, ecclesias, & Collegia huiusmodi ad aliquorum requisitionem, ex propria eorum voluntate, si id in Domino expediens fuerit, ædificare volentes, quoquomodo in huiusmodi cōstructionibus impediant, perturbēt, aut molestēt. Et vt Societatis huiusmodi professoribus omnis vagandi occasio, & ad Apostolicam Sedē prædictam recurrendi subtrahatur pro posse necessitas; Generali, & de eius licētia Prouincialibus Præpositis dictæ Societatis pro tempore existentibus, & illorū Vicarijs, & locatenen. vt cum eiusdem Societatis personis defectum natalium ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quouis alio nefario & illicito coitu prouenientem patientibus, necnon cum ijs, qui ex quauis causa (præter quàm homicidij volūtarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum) irregulares fuerint, postquàm in ordine ipso vota emiserīt, vt, defectu, & irregularitate huiusmodi non obstantibus, ad quoscunque etiam sacros & presbyteratus ordines promoueri, & in illis etiam in altaris ministerio ministrare, & irregulares defectū nataliū patientes, prædicti ad quascunque administrationes, & officia dictæ Societatis eligi, recipi, & assumi, illaque gerere, & exercere, liberè & licitè valeant, dispensare poßint authoritate & tenore prædictis, concedimus & īdulgemus. Præterea, cùm intellexerimus populos ciuitatum, terrarum, & locorum, apud quæ habi-

tationem

tationem ijdem socij habent, vel vbi eosdem versari, aut transire contigit, exemplo allectos & inductos religiosæ vitæ, quam Domino concedente ducunt, libenter ad confitendū eisdem, & sacratißimam cōmunionem de manibus eorumdem accipiendum confluere, vt illis sic confluentibus satisfacere valeant, vniuersis vtriusque sexus Christifidelibus, vt cuilibet de Societate prædicta confiteri poßint, Rectoris sui licentia minimè requisita, cui non teneantur eadem peccata, de quibus confeßi & absoluti fuerint, rursus confiteri: necnon omnibus & singulis Christifidelibus tam forensibus, quàm in ciuitatibus, et locis, in quibus socij prædicti cōsistunt, commorantibus, aut illac transeuntibus Eucharistiæ sacramentum (quod in suis ecclesiis decenter tenere sociospræfatos volumus) quocunque anni tempore, præter quàm in festo Paschatis Resurrectionis dominicæ, et mortis articulo, nisi neceßitas vrgeret, eorumdē fidelium, parrochialium ecclesiarū Rectorum licentia minimè requisita, accipere liberè et licitè valeant: Necnon animarum profectui prouidere volentes, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, authoritate confisi, omnibus & singulis vtriusque sexus Christifidelibus vbilibet commorantibus, verè pœnitentibus et confeßis, seu temporibus à iure statutis confitendi propositum habentibus, qui aliquam ecclesiam, aut alium pium locum dictæ Societatis semel singulis annis (præter annū Iubilei) in die per pro tēpore existentē dictæ Societatis Præpositum eligendo, à primis vesperis vsque

ad occasum solis eiusdem diei inclusiuè, deuotè visitauerint, & inibi orationem dominicā ac salutationem angelicam recitauerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiā ac remißionem, in forma Iubilei, authoritate Apostolica tenore præsentium misericorditer cōcedimus & elargimur: Et insuper quatuor alijs, scilicet, Natiuitatis, Circūcisionis, Epiphaniæ, & Corporis Christi festiuitatum, necnon Veneris, et Dominicis, & Quadragesimalibus diebus singulorū annorum vsque ad octauam Paschatis, ecclesias, & alia pia loca dictæ Societatis deuotè visitauerint, & inibi orationem & salutationem prædictas similiter recitauerint, ac verbum Dei, si in illis prædicetur, deuotè audiuerint, septem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis pœnitentijs misericorditer in domino relaxamus: Ac Præposito Generali eiusdem Societatis, vt, quos de suis idoneos in domino iudicauerit, ad lectiones Theologiæ & aliarum facultatum, alterius licentia ad id minimè requisita, vbilibet deputare poßit; et vt, cū aliquos ex fratribus seu socijs Societatis huiusmodi in Sarracenorum, & Paganorum, aliorumque infidelium terras, & prouincias alias remotißimas, à quibus non potest adiri Sedes Apostolica, miserit, poßit eis authoritate nostra facultatem concedere, vt Christianos ibidem commorantes confeßione peccatorum suorum audita, & pœnitentia salutari iniuncta, eos, & eorū quemlibet ab omnibus et singulis eorum peccatis, etiam in Bulla Cænæ Domini reseruatis, & à consequentibus censuris, & pœnis

absoluere

absoluere; & cum ijs, qui ab infidelitate conuertentur, tantùm, & in locis remotißimis, qui prius in gradibus non licitis, tamen lege diuina non prohibitis, matrimonia contraxerant, vt in eisdem manere poßint, dispensare; ac in locis prædictis remotißimis, quæcunque, ecclesias, hospitalia, & alia pia loca, prout expediens fuerit, erigere, ac nunc, & pro tempore erecta reformare, sine alicuius præiudicio, & vestes sacerdotales, pallas, corporalia calices, altaria, cœmiteria (si Episcopus, qui ea faciat, catholicus inibi non adsit) benedicere, ac profanatas ecclesias reconciliare poßint, et quæcunque statuta & ordinationes desuper necessaria facere, illaque, postquàm, facta fuerint, mutare, alterare, ac illis addere, & detrahere, ac Præposito prouinciali in illis longinquis partibus residente, decedēte, interim, dum alius per Generalē Præpositum mittitur, loco Præpositi sic decedentis alium eligere, liberè & licitè valeant. Et quia in numerosis populis illarum regionum, tanta est sacerdotum raritas, vt vnus plurium curam populorum suscipere debeat: vt bis eodem die missam celebrare diuersis in locis valeat; & insuper, attenta meditatione pensantes, quantum vtilitatis ad exaltationem Christianæ fidei, & Euangelicæ veritatis, Societatis prædictæ professores afferant, et afferre valeant, omnia & singula, gratias, immunitates, concessiones, priuilegia, & indulta, antea per nos eidē Societati, & illius socijs & personis quomodolibet concessa, quæ hîc pro specificatis haberi volumus, approbantes, inouantes,

tes, & confirmantes, quòd socij dictæ Societatis, qui alibi, quàm in vrbe Romana, professionem emittere non possunt, litteris Apostolicis ab ipsa Societate ad id ob aliquas causas ad tempus impetratis, non obstantibus eisdem, de licentia Præpositi Generalis præfati, professionem ipsam vbilibet emittere, liberè & licitè valeant, concedimus & indulgemus. Necnon Ignatio, & alijs successoribus suis, Præpositis Generalibus dictæ Societatis, pro tempore existentibus, vt indultum aliàs per nos eidem Societati super habendis viginti Coadiutoribus concessum, ad alios quoscunque, quos idoneos fore censuerint, sub eorum obedientia degentes extendere, & quascunque gratias, concessiones, & indulta eisdem Generalibus dictæ Societatis Præpositis, pro tempore existentibus, per nos concessa, per eorum Vicarios, aut personas ad id sibi bene visas, præsertim in Indiarum, et alijs partibus remotis, pro tempore substitutas, exercere, liberè & licitè valeant, ac præsentes litteras, & in eis contenta quæcũque ex quauis causa, de surreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intẽtionis nostræ defectu notari, vel impugnari nullatenus posse: ac sub quibusuis suspensionibus, derogationibus, limitationibus, & alijs quibusuis contrarijs dispositionibus, & gratiarum ac indulgentiarum concessarum derogatorijs, seu reuocatorijs, etiam per nos & Sedem eandem pro tempore concessis, nullatenus comprehendi, sed semper ab illis exceptas existere, ac suos plenarios effectus sortiri, & illarum transumptis manu Notarij publici subscriptis,

&

& sigillo alicuius Canonici Metropolitanæ vel alterius cathedralis ecclesiæ, seu personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, munitis, eandem prorsus fidem, quæ adhiberetur eisdem originalibus litteris, si forent exhibitæ vel ostensæ, vbique in iudicio, & extra, adhiberi debere, & sic per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis etiam Apostolica authoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & authoritate, iudicari & difiniri debere; ac, si secus super his á quoquam quauis authoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus: ac dilectis in Christo filijs illustribus, & nobilibus viris, Principibus ac Dominis temporalibus, & venerabilibus fratribus, Prælatis ecclesiasticis in quauis dignitate constitutis prædictam Societatem & singulos illius socios plurimùm in Domino commendantes, non solùm, ne eos inquietari, aut eorum priuilegia violari permittant, sed vt benignè & cum charitate, vt decet, suscipiant, exhortamur, atque in Domino rogamus: & nihilominus vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus nostris, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filijs, Abbatibus, Prioribus, & alijs personis in dignitate ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitan. & aliarum cathedralium ecclesiarũ Canonicis, ac eorumdem Archiepiscoporum, & Episcoporum officialibus, & Vicarijs generalibus, vbilibet constitutis, per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, ac quilibet eorum, per se, vel alium seu alios, præ-

sentes litteras, et in eis cōtenta huiusmodi, vbi, et quādo opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Sociorum, vel alicuius eorum fuerint requisiti, solenniter publicantes, eisdemque Socijs, in præmissis, efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant authoritate nostra eosdem socios litteris, & in eis contentis huiusmodi, pacificè gaudere: non permittentes eos, aut eorum aliquem super præmissis, aut quibusuis alijs rebus, & causis per locorū Ordinarios, aut quoscunque alios, quomodolibet indebitè molestari, sed eos contra quoscunque, cuiuscunque conditionis, vel qualitatis existentes, & quauis, etiam patriarchali, archiepiscopali, vel episcopali, aut mūdana dignitate, ac exemptione fungentes, & munitos, in quibusuis causis iustitiæ cōplemētū ministrātes, id, quod per eos ordinatum fuerit, ad executionē debitam perduci faciant, illosque, quos censuras vel pœnas præfatas ĩcurrisse constiterit, excommunicatos, ac interdictos declarent, ac faciant & mandent publicè nunciari, ac ab omnibus arctius euitari, & legitimis super his habitis & habendis processibus seruatis, illos, quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggrauari procurent, contradictores authoritate nostra (appellatione postposita) compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis; non obstantibus constitutionibus & ordinationibus, ac iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon priuilegijs, indultis et litteris apostolicis S. Benedicti, et S. Frācisci, ac

mendi-

mendicantium, & alijs ordinibus supradicti, illorumque Prælatis & personis, etiam super non communicandis gratijs sibi cõcessis, & aliàs quomodolibet per nos & Sedem prædictam cõcessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, etiã Mari magno, Bulla aurea, et aliàs quomodolibet nuncupatis, quibus illorum tenores præsentibus pro sufficienter expreßis & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice specialiter & expreßè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum, conceßionum, statutorum, ordinationis, confirmationis, inhibitionum, exemptionis, liberationis, susceptionis decretorum, voluntatum, elargitionis, relaxationis, exhortationis, rogationis, mandati, & derogationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationẽ omnipotentis Dei ac Beatorũ Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurũ. Datum Romæ, apud S. Marcũ, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quĩgentesimo quadragesimo nono, XV cal. Nouembris, Pontificatus nostri anno Quintodecimo.

G. Groletti. F. De Iaser pro magistris.

ALIA BVLLA CONFIRMATIONIS CVM MAIORI DECLARAtione Instituti Societatis IESV, atque alijs cōceßionibus per Iulium III, anno 1550.

IVLIVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI, AD PERPETVAM REI MEMORIAM.

EXPOSCIT debitum pastoralis officij, cui nos, licet immeritos, prætulit diuina Maiestas, vt fideles quoslibet, præsertim religiosos in via mandatorum Domini ad illius honorem & gloriam, & proximorum spiritualem profectum deambulantes paternis confoueamus affectibus: vt fideles ipsi, dextera Domini sibi aßistente propitia æternæ salutis præmium feruentius exquirant, & in eorum pio proposito confoueantur. Dudum siquidem per fœlicis recordationis Paulum Papam Tertium prædecessorum nostrum, accepto, Quòd dilecti filij, Ignatius de Lo-

yola, & Petrus Faber ac Iacobus Laynez, necnon Claudius Iaius, & Paschasius Broet, ac Franciscus Xauier, necnon Alfonsus Salmero, et Simon Rodericus, ac Ioãnes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, presbyteri Pampilonen. Gebennen. Seguntin. Toletan. Visen. Ebredunen. et Palẽtin. ciuitatum, et dioc. respectiuè, in Artibus magistri, ĩ Vniuersitate Parisien. graduati, et in Theologicis studijs per plures ãnos exercitati, Spiritu sãcto afflati, iam dudũ è diuersis mundi regionibus decentes, in vnum conuenerant, & exemplaris ac religiosæ vitæ socij effecti, abdicatis huius seculi illecebris, eorum vitam perpetuo Domini nostri IESV Christi, atque suo, & successorum suorum Romanorum Pontificum seruitio dedicauerant, & iam pluribus annis verbum dei prædicando, & fideles priuatĩ ad pias meditationes, beneque ac beatè viuendum excitando, hospitalibus inseruiendo, pueros & alios rudes salubria dogmata ad Christiani hominis institutionem necessaria docendo, ac denique omnia charitatis officia, quæ ad animarum ædificationem pertinebant, vbique terrarum, vbi peregrinati fuerant, quisque iuxta traditam sibi ab ipso Spiritu sancto gratiam multa cum laude obeundo, laudabiliter in vinea Domini se exercuerant; eorum Institutum sub quadam viuendi formula ab ipsis edità, Euangelicæ veritati, & sanctorum patrum sanctionibus conformi, vt vinculum charitatis, & vnio in ipsis quidem Socijs, & alijs, qui prædictum vellent institutum sequi, conseruarentur, approbauit, & confirmauit, &

bene-

benedixit: ipsosque Socios (quorum numerum non vltra sexaginta esse tunc voluit) sub sua, & Apostolicæ Sedis protectione suscepit, illisque condendi Constitutiones, et statuta quæcunque ad ipsius sic institutæ & confirmatæ Societatis conseruationem, & fœlicem progressum, licentiam concessit per quasdam. Cùmque postmodum progressu temporis, Spiritu sancto cooperante, ex Societate prædicta spiritualē animarum fructū crescere, & multos, qui institutum prædictum sequi vellent, in Parisien. et aliys generaliū studiorum Vniuersitatibus studere intellexisset idem prædecessor, Ignatij, & aliorum sociorum prædictorum piam vitam & doctrinam attendendo, eidem Societati, vt quoscunque alios idoneos, & iuxta suas Constitutiones probatos liberè admittere possent, concessit. Et nihilominus, vt Coadiutores tam presbyteros, qui in spiritualibus, quàm laicos, qui in temporalibus & domesticis officijs eos adiuuarent (qui quidē Coadiutores peractis probationibus iuxta Constitutiones Societatis huiusmodi requisitis, ad maiorem deuotionem suam & meritum, etiam tria vota, Paupertatis videlicet, Castitatis, & Obedientiæ, possent emittere, non solennia, sed quibus pro eo tēpore, quo Præpositus Generalis Societatis prædictæ eis in ministerio spirituali vel temporali vtendum iudicaret, astringerentur: quique omnium bonorum operum, quæ in dicta Societate fierent, ac meritorum omnium participes fierent, perinde, vt qui solennem professionem in eadem Societate emisissent) possent assumere; & alias

alias gratias, ac priuilegia ad fouendã, & adiuuandam in ijs, quæ ad Dei honorem, & animarum salutem pertinebant, Societatem prædictam, de benignitate Apostolica concessit. Vt autem prædicta omnia prius ab eodem prædecessore concessa magis confirmentur; & simul omnia, quæ ad institutum Societatis prædictæ pertinent, eisdem in litteris aliarũ sũmã cõtinentibus comprehendãtur; et vt aliqua obscurius dicta, et quæ scrupulũ ac dubitationem possent inijcere, per nos exactius explicentur: nobis fuit humiliter supplicatum, vt formulam, qua prædictæ Societatis institutum exactius & distinctius, quàm antea, edocente experientia ac vsu rerum, expressum, eodem tamen spiritu, comprehenditur, confirmare dignaremur; cuius tenor sequitur, & est talis. QVIcunque in Societate nostra, quam IESV nomine insigniri cupimus, vult sub crucis vexillo Deo militare, & soli Domino, ac Ecclesiæ ipsius sponsæ sub Romano Pontifice Christi in terris Vicario seruire, post solenne perpetuæ Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ votũ, proponat sibi in animo se partem esse Societatis ad hoc potissimùm institutæ, vt ad fidei defensionem & propagationem, & profectum animarum in vita & doctrina Christiana per publicas prædicationes, lectiones, & aliud quodcunque verbi dei ministeriũ, ac spiritualia exercitia, puerorum ac rudium in Christianismo institutionem, Christifidelium in confessionibus audiendis, ac cæteris Sacramentis administrandis spiritualem consolationem, præcipuè intendat: & nihilominus

minus ad dissidentium reconciliationem, & eorum, qui in carceribus, vel in hospitalibus inueniuntur, piam subuentionem & ministerium, ac reliqua charitatis opera, prout ad Dei gloriam, & commune bonũ expedire visum erit, exequenda gratis omnino, & nullo, pro suo in prædictis omnibus labore, stipẽdio accepto, se vtilem exhibeat: curetque primò Deum, deinde huius sui instituti rationem, quæ via quædam est ad illum, quoad vixerit, ante oculos habere, & finem hunc sibi à Deo propositum totis viribus assequi; vnusquisque tamen secundum gratiam sibi à Spiritu sancto subministratam, & vocationis suæ proprium gradum, Ideoque, ne quis fortè zelo vtatur, sed non secundum scientiam, proprij cuiusque gradus iudicium, & officiorum discretio ac distributio tota sit in manu Præpositi Generalis, seu Prælati per nos quocunque tempore eligendi, vel eorum, quos ipse sibi ea cum authoritate substituerit, vt congruus ordo seruetur in omni bene instituta communitate necessarius. Qui quidem Præpositus de consilio consociorum Constitutiones ad constructionem huius propositi nobis finis conducentes condendi, maiori suffragiorum parte semper statuendi ius habente, & quæ dubia esse poterunt in nostro instituto hac formula comprehensõ, declarandi authoritatem habeat, Consilium verò necessariò conuocandum ad condendas, vel immutandas Constitutiones, & alia grauiora, vt alienare, vel dissoluere domos ac Collegia semel erecta, intelligatur esse maior pars totius professæ Societatis (iuxta Constitutionum

nostrarum

nostrarum declarationem) quæ sine magno incõmodo potest à Præposito Generali conuocari. In alijs, quæ non ita magni momenti sunt, idem Præpositus adiutus, quatenus ipse opportunum iudicabit, fratrum suorum consilio per se ipsum ordinandi, & iubendi quæ ad Dei gloriam, & commune bonum pertinere in Domino videbuntur, ius totum habeat, prout in Constitutionibus eisdem explicabitur. Quicunque autem in hac Societate professionem emiserint, non solùm in primis professionis suæ foribus intelligant, sed quoad vixerint, memores sint, Societatem hanc vniuersam, & singulos, qui in ea profitentur, sub Sanctissimi Domini Nostri Pauli Papæ Tertij, & aliorum Romanorum Pontificum successorũ eius fideli obedientia Deo militare. Et quanuis Euangelio doceamur, et fide orthodoxa cognoscamus, ac firmiter teneamus, omnes Christifideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac IESV Christi Vicario subesse: ob deuotionem tamen maiorem ad obedientiã Sedis Apostolicæ, & maiorem voluntatum nostrarum abnegationem, & certiorem sancti Spiritus directionem summopere conducere iudicauimus, singulos nos & quicunque eandem in posterum professionem emiserint, vltra illud commune trium votorum vinculum, speciali ad hoc voto astringi, vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices pro tempore existentes iusserint ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, & ad quascunque prouincias nos mittere voluerĩt, sine vlla tergiuersatione aut excusatione illico, quan-

tum in nobis fuerit (siue nos ad Turcas, siue ad quoscunque alios Infideles, etiam in partibus, quas Indias vocant, siue ad quoscunque Hæreticos, Scismaticos, seu etiam ad quosuis fideles, mittendos censuerint) exequi teneamur. Quamobrẽ qui ad nos accessuri sunt, antè, quàm huic oneri humeros supponant, diu multumque meditentur, an tantum pecuniæ spiritualis in bonis habeant, vt turrim hanc iuxta consilium dominicum poßint consummare, hoc est, an Spiritus sanctus, qui illos impellit, tantum illis gratiæ polliceatur, ut huius vocationis pondus, illo adiuuante, se laturos sperent: &, postquàm, Domino inspirante, huic IESV Christi militiæ nomen dederint, die noctuque succincti lumbos, et ad tam grandis debiti solutionem prompti esse debebunt. Ne qua autem poßit esse inter nos mißionum, aut prouinciarũ huiusmodi ambitio, vel detrectatio; intelligant singuli, sibi per se, vel alium de huiusmodi mißionibus quicquam cum Romano Pontifice non esse curandum, sed omnem hanc curam Deo, & ipsi Pontifici tanquam eius Vicario, & Societatis Præposito dimittendam: cui quidem (sicut cæteris) nihil de sui ipsius mißione in alterutram partem, nisi de Societatis consilio, cum dicto Pontifice curandum erit. Voueant etiam singuli, se in omnibus, quæ ad regulæ huius nostræ obseruationem faciunt, Societatis Præposito (qui ad hoc munus quàm fieri poßit idoneus, ad plura vota, prout in Cõstitutionibus declarabitur, eligetur) obedientes fore. Ille autem omnem eam authoritatem & potestatẽ habeat supra Societatem,

quæ

quæ ad bonam eiusdem Societatis administrationem, correctionem, & gubernationem vtilis erit. Iubeat autem ea, quæ ad constructionem propositi sibi à Deo & à Societate finis cognouerit esse opportuna; & in prælatione sua benignitatis, ac mãsuetudinis, charitatisque Christi, Petri, Paulique formulæ semper sit memor: & tam ipse, quàm consilium prædictum ad normam hanc assiduè spectent. Singuli verò subditorum tum propter ingentes ordinis vtilitates, tum propter nunquam satis laudatum humilitatis assiduum exercitium, non solùm Præposito in omnibus ad institutum Societatis pertinentibus parêre semper teneantur: sed in illo Christum veluti præsentem agnoscãt, &, quantum decet, venerentur. Cùm autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem esse vitam ab omni auaritiæ contagione quàm remotissimam, & euangelicæ paupertati quàm simillimam, cùmque sciamus dominum nostrum Iesum Christum seruis suis regnum Dei solùm inquirentibus, necessaria ad victum & vestitum esse subministraturum: sic voueant singuli & vniuersi perpetuam Paupertatem, vt non solùm priuatim, sed neque etiam cõmuniter possint Professi, vel vlla eorum domus, aut ecclesia ad aliquos prouentus, redditus, possessiones, sed nec ad vlla bona stabilia (præter ea, quæ opportuna erunt ad vsum proprium, & habitationem) retinenda ius aliquod ciuile acquirere, rebus sibi ex charitate donatis ad necessarium vitæ vsum contenti. Quia tamen domus, quas Dominus dederit, ad

 operandum

operandum in vinea ipsius, & non ad scholastica studia exercenda destinandæ erunt: cùm valde opportunum fore alioqui videatur, vt ex iuuenibus ad pietatem propensis & ad litterarum studia tractanda idoneis operarij eidem vineæ Domini parentur, qui Societatis nostræ etiam professæ velut quoddam seminarium existant; possit professa Societas ad studiorum commoditatem, Scholarium habere Collegia, vbicunque ad ea construenda, & dotanda, ex deuotione aliqui mouebūtur: quæ simul atque constructa & dotata fuerint (non tamen ex bonis, quorum collatio ad Sedem Apostolicā pertinet) ex nūc authoritate Apostolica erigi supplicamus, seu pro erectis haberi: quæ Collegia possint habere redditus, census, seu possessiones vsibus & necessitatibus studentium applicandas, retenta penes Præpositum, vel Societatem omnimoda gubernatione, seu superintēdētia super dicta Collegia, & prædictos studentes, quoad Rectorum, seu gubernatorum, ac studētium electionem, ac eorundem admissionem, emissionem, receptionem, exclusionem, statutorum ordinationem, & circa studentium instructionem, eruditionem, ædificationem, ac correctionem, victus vestitusque, & aliarum rerum necessariarum eis ministrandarum modum, atque aliam omnimodā gubernationem, regimen, ac curam; vt neque studentes dictis bonis abuti, neque Societas Professa in proprios vsus conuertere possit, sed studentium necessitati subuenire: qui quidem studentes ingenij & morum indole tales esse debebunt; vt meritò speretur, post abso-

luta

luta studia ad Societatis functiones idoneos fore: & sic demum post cognitū in spiritu, & litteris eorum profectum, & post sufficientem probationem, in Societatem nostram admitti poßint. Socij autē omnes cùm presbyteri esse debeant, ad dicendum officium secundum communem Ecclesiæ ritum, sed priuatim, & non communiter vel in choro, teneantur: & in ijs, quæ ad victum, & vestitum, & cætera exteriora pertinent, honestorum sacerdotum communem & approbatum vsum sequentur: vt quod inde pro cuiusque neceßitate, vel spiritualis profectus desiderio subtractum fuerit, ex deuotione, & non ex obligatione, rationabile obsequium corporis Deo, prout expediet, offeratur. Hæc sunt, quæ sub præfati Domini Nostri Pauli, & Sedis Apostolicæ beneplacito de nostra profeßione typo quodam explicare potuimus, quod nunc fecimus; vt summatim informaremus tum illos, qui nos de nostro vitæ instituto interrogant, tum etiam posteros nostros, si quos Deo volente imitatores vnquam habebimus huius viæ, quam cùm multas magnasque habere annexas difficultates fuerimus experti: opportunum iudicauimus etiam statuere, ne quis ad profeßionem in hac Societate emittendam, nisi diuturnis & diligentißimis probationibus (prout in Constitutionibus declarabitur) eius vita & doctrina explorata fuerit, recipiatur: quia re vera hoc institutum omnino humiles, & prudentes in Cristo, & in Christianæ vitæ puritate ac litteris conspicuos exigit. Imò & ij, qui in Coadiutores tam in spiritualibus,

 quàm

quàm in corporalibus, & in Scholares admittentur, quorum vtrique post sufficientes probationes, & tempus in Constitutionibus expressum vota sua, ad deuotionem & meritum maius, non quidem solennia (præter aliquos, qui de licentia Præpositi Generalis propter ipsorum deuotionem, & personarum qualitatem tria vota huiusmodi solennia facere poterunt) sed quibus teneãtur quàm diu Præpositus Generalis in Societate eos retinendos esse ce suerit, emittere debeant, prout in Constitutionibus latius explicabitur, non nisi diligenter examinati, & idonei reperti ad eundem finem Societatis, admittantur ad hanc IESV Christi militiã, qui tenuibus cœptis nostris fauere dignetur, ad gloriam Dei patris, cui soli sit semper decus, & honor in secula, amen. Quapropter considerantes, nihil, quod pium sanctumque non sit, in dicta Societate, eiusque laudabilibus institutis, ac exemplari Ignatij, & aliorum Sociorum prædictorum vita, & moribus reperiri, eaque omnia ad suorum, & aliorum Christifidelium animarum salutem, & fidei exaltationem tendere; Socios, ac illorum Coadiutores prædictos, et ipsius Societatis Scholares à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, a'ysque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectũ præsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, illosque sub nostra & Apostolicæ Sedis protectione suscipientes, Motu proprio, &

ex certa nostra scientia, authoritate Apostolica, tenore præsentium, erectionem & institutionem Societatis, ac extensionem numeri illius Sociorum, ac receptionis & admissionis Coadiutorū, ac omnia & singula, priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, & condendi & alterandi statuta, & ordinationes, ac alia quæuis indulta eisdem, Societati et illius Præposito per prædecessorem nostrum, & Sedem huiusmodi sub quibuscunque tenoribus & formis concessa, & confirmata, ac desuper confectas tam sub plumbo, quàm in forma breuis litteras, & in eis contenta, ac inde secuta quæcūque, perpetuò approbamus, & confirmamus, ac eis perpetuæ firmitatis robur adijcimus, supplentes omnes & singulos tam Iuris, quàm facti defectus, siqui interuenerint, in eisdem; eaque omnia & singula perpetuæ et inconcussæ firmatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari debere, & sic per quoscunque Iudices, et Commissarios, quauis authoritate fungentes (sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, et interpretandi facultate & authoritate) iudicari, interpretari, atque decîdi debere; necnon quidquid secus super his per quoscūque, quauis authoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus, & declaramus. Quocirca vniuersis & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, Prioribus, et alijs personis in dignitate ecclesiastica constitutis, per apostolica scripta mādamus, quatenus ipsi, et eorum quilibet per se,

vel

vel alium, seu alios præfatis Præposito et Societati in præmissis, efficacis defensionis præsidio assistẽtes, faciat authoritate nostra singulas prædictas, et præsentes litteras plenũ effectũ sortiri, ac ab omnibus inuiolabiliter obseruari: nõ permittẽtes quenquã contra illarũ tenorẽ quomodolibet indebitè molestari, contradictores quoslibet et rebelles per censuras ecclesiasticas, et alia iuris opportuna remedia (appellatione postposita) compescẽdo, ac cẽsuras prædictas legitimis super his habẽdis seruatis processibus, etiã iteratis vicibus aggrauãdo: inuocato etiã ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis; nõ obstãtibus cõstitutionibus, et ordinationibus Apostolicis, ac õnibus illis et singulis, quæ in litteris prædictis idẽ prædecessor noster voluit nõ obstare, cæterisque cõtrarijs quibuscunque; aut si aliquibus cõmuniter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultũ, quòd interdici, suspẽdi, vel excõmunicari nõ possint, per litteras Apostolicas nõ faciẽtes plenã et expressã ac de verbo ad verbũ de indulto huiusmodi mẽtionẽ. Nulli ergo õnino hominũ liceat hãc paginã nostræ absolutionis, susceptionis, approbationis, cõfirmationis, adiectionis, suppletionis, decreti, declarationis, et mãdati infrĩgere, vel ei ausu temerario cõtrarire. Siquis autẽ hoc attẽtare præsũpserit; ĩdignationẽ omnipotentis Dei, ac B. Petri et Pauli Apostolorũ eius se nouerit incursurũ. Datũ Romæ, apud sanctũ Petrũ, anno Incarnationis dominicæ M D L. Duodecimo Kalẽ. Augusti: Pontificatus nostri anno primo. F. de Mendoza. Fed. Cardinalis Cesius.

LITTERAE APOSTOLICAE, QVIBVS CONFIRMANTVR A IVLIO III

omnes facultates prius cõcessæ Societati IESV, cum facultate dispensandi circa ieiunia, & promouendi Scholasticos ad gradum doctoratus, & cæt. cum alijs priuilegijs, anno 1552.

DILECTO FILIO IGNATIO DE LOYOLA PRAEPOSITO GENERALI SOCIETATIS IESV

IVLIVS PAPA III.

Dilecte fili, salutem & apostolicam benedictionem. Sacræ Religionis, sub qua dilecti filij Societas IESV, reiectis seculi vanitatibus, gratum altissimo præbent sub humilitatis spiritu famulatum, & feruentibus studijs per exempla virtutum, & solidam doctrinam alios ad diuinæ Maiestatis obsequia trahunt, fauor exposcit, & deuotionis vestræ merita nos inducunt, vt ea, quæ per Nos, & prædecessorem nostrum tibi, & illis prouidè concessa,

sunt

sunt, apostolicæ firmitatis munimine roboremus; uosque amplioribus fauoribus & gratijs confoueamus, ea vobis concedentes, per quæ commoditatibus vestris, & animarum tum vestrarum, tum etiam aliorum, quibus iuuandis vacatis, peramplius consulatur. Tuis itaque in hac parte nobis porrectis supplicationibus inclinati, omnia & singula, litteras, facultates, indulgentias etiam plenarias, concessiones, immunitates, exemptiones, libertates, gratias, priuilegia, et indulta, tibi et ad tui, et pro tēpore existētis Præpositi Generalis Societatis huiusmodi dispositionem concessa, necnon facultatem inter alia cum personis Societatis huiusmodi circa ieiunia & cibos prohibitos per te vel alios Societatem ipsam professos dispensandi, ac quoscunque à casibus hæresis & alijs contra fidem, & consequentibus censuris quibuscunque etiam per te, & successores tuos, vel alios similiter professos ad id idoneos, per te, & pro tempore existentem Præpositum Generalem Societatis huiusmodi deputandos, absoluendi, quantum opus sit, in foro conscientiæ dispensandi, per fœ. re. Paulum Papam III prædecessorem nostrum, & forsan Nos tam in genere, quàm in specie, & aliàs quomodolibet, & sub quibuscunque tenoribus, & formis concessa, eorum omnium tenores, & causas, propter quas concessa sunt, præsentibus pro sufficienter expreßis habentes, apostolica authoritate ex certa nostra scientia tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ & inconcussæ firmitatis robur adycimus; illaque

que inuiolabiliter obseruari, & sub quibusuis derogationibus, reuocationibus, suspensionibus, alterationibus, decretis, declarationibus, ac litteris apostolicis, etiã quasuis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & insolitas, ac etiam irritantia decreta, sub quacunque verborum forma & expreßione in se continen. ac Cancellariæ Apostolicæ regulis, seu cõstitutionibus apostolicis quomodolibet pro temporefactis & editis, vllo vnquam tempore comprehendi, aut eis in aliquo derogari, seu ea reuocari, aut alterari nullatenus posse: sicque per quoscunque Iudices & Commissarios, quauis authoritate fungentes, in quauis causa, & instantia (sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & authoritate) iudicari, ac definiri debere: ac ex nunc, quicquid secus super his à quoquam quauis authoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus: Et nihilominus, vt tu, & Societas huiusmodi quietius, & deuotius in humilitate spiritus, altißimo gratum præbere poßitis famulatum, facultatem & licentiam anteponendi & postponendi officium diuinum aliàs vobis concessam ad hoc, vt tu, & pro tempore existentes religiosi Societatis huiusmodi ex legitimis ac iustis causis (in quo tuam, & successorum tuorum Præpositorum Generalium pro tempore existentium, & aliorum, quos ad hoc substitueritis, conscientiam oneramus) officium ipsum celebrationi Missæ liberè & absque cõsciẽtiæ scrupulo postponere

ponre poßitis, authoritate & tenore prædictis extendimus, & ampliamus: Ac insuper tibi, et alijs Præpositis Generalibus Societatis huiusmodi pro tēpore existentibus, et alijs, quibus ad hāc cōmutationem authoritatē vestram comunicaueritis, vt recitationem officij huiusmodi pro ijs, qui ob infirmitatem vobis videbuntur excusandi, in aliud opus pium, seu leuiorem orationem, durante tamen infirmitate, arbitrio vestro commutare; necnon Scholaribus collegiorū Societatis huiusmodi in Vniuersitatibus alicuius studij generalis existentium, quòd ipsi (si præuio rigoroso & publico examine in eisdem Vniuersitatibus idonei reperti fuerint, et Rectores Vniuersitatum huiusmodi eos gratis & amore Dei absque aliqua pecuniarum solutione promouere recusauerint) in collegijs prædictis, à Præposito Generali pro tempore existenti, vel de eius licentia, à quouis ex inferioribus Præpositis, vel Rectoribus huiusmodi collegiorum, cum duobus etiam vel tribus Doctoribus, seu Magistris, per eosdem eligēdis, Scholaribus verò collegiorum eorūdem extra Vniuersitates existentium, studiorum suorum cursu absoluto, & rigoroso examine præcedente, à dicto Præposito Generali, vel de eius licentia, à quouis ex Præpositis vel Rectoribus huiusmodi collegiorū cum duobus etiā vel tribus Doctoribus, vel Magistris, per eosdē eligēdis, quoscunque Bacchalaureatus, ac Magisterij, Licētiaturæ, ac Doctoratus gradus accipere, Præpositis, vel Rectoribus cū Doctoribus huiusmodi, vt eosdem Scholares ad gradus ipsos promouere, eisdemque

Scholari-

Scholaribus, vt, postquàm promoti fuerint, in eis legere, disputare, ac quoscũque alios actus ad hæc necessarios facere et exequi, omnibus et singulis, priuilegijs, prærogatiuis immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, fauoribus, gratijs, & indultis, ac omnibus & singulis alijs, quibus alij ĩ quibusuis Vniuersitatibus studiorum huiusmodi, rigoroso examine præuio, ac aliàs iuxta inibi obseruari solitos & requisitos vsus, ordinationes, ritus, ac mores, pro tempore promoti de iure vel consuetudine, aut aliàs quomodolibet vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solùm ad ipsorum instar, sed pariformiter, & æquè principaliter absque vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere, in omnibus & per omnia, perinde, ac si gradus huiusmodi in eisdem Vniuersitatibus, & non eorum collegijs huiusmodi accepissent: Præpositis quoque inferioribus à te, & pro tempore existenti Præposito Generali præfato, vel etiam Prouincialibus, præsertim in locis Indiarum, & alijs remotis partibus, pro tempore deputatis, vt ipsi quæcũque, gratias, facultates, concessiones & indulta, eis per te & eundem Præpositum Generalem vel Prouincialem pro tempore existentes, communicata, & concessa, quibusuis alijs personis de Societate huiusmodi Professis, eis bene visis, quoties eis videbitur, de tua tamen, & Præpositorum Generalium pro tempore existentium licentia, communicare & concedere posint: Et insuper religiosis Societatis huiusmodi pro tempore senio

minus ad dißidentium reconciliationem, & eorum, qui in carceribus, vel in hoſpitalibus inueniuntur, piam ſubuentionem & miniſterium, ac reliqua charitatis opera, prout ad Dei gloriam, & commune bonũ expedire viſum erit, exequenda gratis omnino, & nullo, pro ſuo in prædictis omnibus labore, ſtipẽdio accepto, ſe vtilem exhibeat: curetque primò Deum, deinde huius ſui inſtituti rationem, quæ via quædam eſt ad illum, quoad vixerit, ante oculos habere, & finem hunc ſibi à Deo propoſitum totis viribus aſſequi; vnuſquiſque tamen ſecundum gratiam ſibi à Spiritu ſancto ſubminiſtratam, & vocationis ſuæ proprium gradum, Ideoque, ne quis fortè zelo vtatur, ſed non ſecundum ſcientiam, proprij cuiuſque gradus iudicium, & officiorum diſcretio ac diſtributio tota ſit in manu Præpoſiti Generalis, ſeu Prælati per nos quocunque tempore eligendi, vel eorum, quos ipſe ſibi ea cum authoritate ſubſtituerit, vt congruus ordo ſeruetur in omni bene inſtituta communitate neceſſarius. Qui quidem Præpoſitus de conſilio conſociorum Conſtitutiones ad conſtructionem huius propoſiti nobis finis conducentes condendi, maiori ſuffragiorum parte ſemper ſtatuendi ius habente, & quæ dubia eſſe poterunt in noſtro inſtituto hac formula comprehenſo, declarandi authoritatem habeat. Conſilium verò neceſſariò conuocandum ad condendas, vel immutandas Conſtitutiones, & alia grauiora, vt alienare, vel diſſoluere domos ac Collegia ſemel erecta, intelligatur eſſe maior pars totius profeſſæ Societatis (iuxta Conſtitutionum noſtrarum

nostrarum declarationem) quæ sine magno incõmodo potest à Præposito Generali conuocari. In alijs, quæ non ita magni momenti sunt, idem Præpositus adiutus, quatenus ipse opportunum iudicabit, fratrum suorum consilio per se ipsum ordinandi, & iubendi quæ ad Dei gloriam, & commune bonum pertinere in Domino videbuntur, ius totum habeat, prout in Constitutionibus eisdem explicabitur. Quicunque autem in hac Societate professionem emiserint, non solùm in primis professionis suæ foribus intelligant, sed quoad vixerint, memores sint, Societatem hanc vniuersam, & singulos, qui in ea profitentur, sub Sanctissimi Domini Nostri Pauli Papæ Tertij, & aliorum Romanorum Pontificum successorũ eius fideli obedientia Deo militare. Et quamuis Euangelio doceamur, et fide orthodoxa cognoscamus, ac firmiter teneamus, omnes Christifideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac IESV Christi Vicario subesse: ob deuotionem tamen maiorem ad obedientiã Sedis Apostolicæ, & maiorem voluntatum nostrarum abnegationem, & certiorem sancti Spiritus directionem summopere conducere iudicauimus, singulos nos & quicunque eandem in posterum professionem emiserint, vltra illud commune trium votorum vinculum, speciali ad hoc voto astringi, vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices pro tempore existentes iusserint ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, & ad quascunque prouincias nos mittere voluerĩt, sine vlla tergiuersatione aut excusatione illico, quan-

D tum

tum in nobis fuerit (siue nos ad Turcas, siue ad quoscunque alios Infideles, etiam in partibus, quas Indias vocant, siue ad quoscunque Hæreticos, Scismaticos, seu etiam ad quosuis fideles, mittendos censuerint) exequi teneamur. Quamobrẽ qui ad nos accessuri sunt, antè, quàm huic oneri humeros supponant, diu multumque meditentur, an tantum pecuniæ spiritualis in bonis habeant, vt turrim hanc iuxta consilium dominicum poßint consummare, hoc est, an Spiritus sanctus, qui illos impellit, tantum illis gratiæ polliceatur, ut huius vocationis pondus, illo adiuuante, se laturos sperent: &, postquàm, Domino inspirante, huic IESV Christi militiæ nomen dederint, die noctuque succincti lumbos, et ad tam grandis debiti solutionem prompti esse debebunt. Nequa autem poßit esse inter nos mißionum, aut prouinciarũ huiusmodi ambitio, vel detrectatio; intelligant singuli, sibi per se, vel alium de huiusmodi mißionibus quicquam cum Romano Pontifice non esse curandum, sed omnem hanc curam Deo, & ipsi Pontifici tanquam eius Vicario, & Societatis Præposito dimittendam: cui quidem (sicut cæteris) nihil de sui ipsius mißione in alterutram partem, nisi de Societatis consilio, cum dicto Pontifice curandum erit. Voueant etiam singuli, se in omnibus, quæ ad regulæ huius nostræ obseruationem faciunt, Societatis Præposito (qui ad hoc munus quàm fieri poßit idoneus, ad plura vota, prout in Cõstitutionibus declarabitur, eligetur) obedientes fore. Ille autem omnem eam authoritatem & potestatẽ habeat supra Societatem,

quæ

quæ ad bonam eiusdem Societatis administrationem, correctionem, & gubernationem vtilis erit. Iubeat autem ea, quæ ad constructionem propositi sibi à Deo & à Societate finis cognouerit esse opportuna; & in prælatione sua benignitatis, ac mãsuetudinis, charitatisque Christi, Petri, Paulique formulæ semper sit memor: & tam ipse, quàm consilium prædictum ad normam hanc aßiduè spectent. Singuli verò subditorum tum propter ingentes ordinis vtilitates, tum propter nunquam satis laudatum humilitatis aßiduum exercitium, non solùm Præposito in omnibus ad institutum Societatis pertinentibus parêre semper teneantur: sed in illo Christum veluti præsentem agnoscãt, &, quantum decet, venerentur. Cùm autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem esse vitam ab omni auaritiæ contagione quàm remotißimam, & euangelicæ paupertati quàm simillimam, cùmque sciamus dominum nostrum Iesum Christum seruis suis regnum Dei solùm inquirentibus, necessaria ad victum & vestitum esse subministraturum: sic voueant singuli & vniuersi perpetuam Paupertatem, vt non solùm priuatim, sed neque etiam cõmuniter poßint Professi, vel vlla eorum domus, aut ecclesia ad aliquos prouentus, redditus, possessiones, sed nec ad vlla bona stabilia (præter ea, quæ opportuna erunt ad vsum proprium, & habitationem) retinenda ius aliquod ciuile acquirere, rebus sibi ex charitate donatis ad necessarium vitæ vsum contenti. Quia tamen domus, quas Dominus dederit, ad

operandum in vinea ipsius, & non ad scholastica studia exercenda destinandæ erunt: cùm valde opportunum fore alioqui videatur, vt ex iuuenibus ad pietatem propensis & ad litterarum studia tractanda idoneis operarij eidem vineæ Domini parentur, qui Societatis nostræ etiam professæ velut quoddam seminarium existant; poßit professa Societas ad studiorum commoditatem, Scholarium habere Collegia, vbicunque ad ea construenda, & dotanda, ex deuotione aliqui mouebũtur: quæ simul atque constructa & dotata fuerint (non tamen ex bonis, quorum collatio ad Sedem Apostolicã pertinet) ex nũc authoritate Apostolica erigi supplicamus, seu pro erectis haberi: quæ Collegia poßint habere redditus, census, seu possessiones vsibus & neceßitatibus studentium applicandas, retenta penes Præpositum, vel Societatem omnimoda gubernatione, seu superintẽdẽtia super dicta Collegia, & prædictos studentes, quoad Rectorum, seu gubernatorum, ac studẽtium electionem, ac eorundem admißionem, emißionem, receptionem, exclusionem, statutorum ordinationem, & circa studentium instructionem, eruditionem, ædificationem, ac correctionem, victus vestitusque, & aliarum rerum necessariarum eis ministrandarum modum, atque aliam omnimodã gubernationem, regimen, ac curam; vt neque studentes dictis bonis abuti, neque Societas Professa in proprios vsus conuertere poßit, sed studentium neceßitati subuenire: qui quidem studentes ingenij & morum indole tales esse debebunt; vt meritò speretur, post absoluta

luta studia ad Societatis functiones idoneos fore: & sic demum post cognitũ in spiritu, & litteris eorum profectum, & post sufficientem probationem, in Societatem nostram admitti poßint. Socij autẽ omnes cùm presbyteri esse debeant, ad dicendum officium secundum communem Ecclesiæ ritum, sed priuatim, & non communiter vel in choro, teneantur: & in ijs, quæ ad victum, & vestitum, & cætera exteriora pertinent, honestorum sacerdotum communem & approbatum vsum sequentur: vt quod inde pro cuiusque neceßitate, vel spiritualis profectus desiderio subtractum fuerit, ex deuotione, & non ex obligatione, rationabile obsequium corporis Deo, prout expediet, offeratur. Hæc sunt, quæ sub præfati Domini Nostri Pauli, & Sedis Apostolicæ beneplacito de nostra profeßione typo quodam explicare potuimus, quod nunc fecimus; vt summatim informaremus tum illos, qui nos de nostro vitæ instituto interrogant, tum etiam posteros nostros, siquos Deo volente imitatores vnquam habebimus huius viæ, quam cùm multas magnasque habere annexas difficultates fuerimus experti: opportunum iudicauimus etiam statuere, nequis ad profeßionem in hac Societate emittendam, nisi diuturnis & diligentißimis probationibus (prout in Constitutionibus declarabitur) eius vita & doctrina explorata fuerit, recipiatur: quia re vera hoc institutum omnino humiles, & prudentes in Cristo, & in Christianæ vitæ puritate ac litteris conspicuos exigit. Imò & ij, qui in Coadiutores tam in spiritualibus,

ex certa nostra scientia, authoritate Apostolica, tenore præsentium, erectionem & institutionem Societatis, ac extensionem numeri illius Sociorum, ac receptionis & admissionis Coadiutorũ, ac omnia & singula, priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, & condendi & alterandi statuta, & ordinationes, ac alia quæuis indulta eisdem, Societati et illius Præposito per prædecessorem nostrum, & Sedem huiusmodi sub quibuscunque tenoribus & formis concessa, & confirmata, ac desuper confectas tam sub plumbo, quàm in forma breuis litteras, & in eis contenta, ac inde secuta quæcũque, perpetuò approbamus, & confirmamus, ac eis perpetuæ firmitatis robur adijcimus, supplentes omnes & singulos tam Iuris, quàm facti defectus, siqui interuenerint, in eisdem; eaque omnia & singula perpetuæ et inconcussæ firmatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari debere, & sic per quoscunque Iudices, et Commissarios, quauis authoritate fungentes (sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, et interpretandi facultate & authoritate) iudicari, interpretari, atque decîdi debere; necnon quidquid secus super his per quoscũque, quauis authoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus, & declaramus. Quocirca vniuersis & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, Prioribus, et alijs personis in dignitate ecclesiastica constitutis, per apostolica scripta mãdamus, quatenus ipsi, et eorum quilibet per se,

 vel

vel alium, seu alios præfatis Præposito et Societati in præmissis, efficacis defensionis præsidio assistẽtes, faciat authoritate nostra singulas prædictas, et præsentes litteras plenũ effectũ sortiri, ac ab omnibus inuiolabiliter obseruari: nõ permittẽtes quenquã contra illarũ tenorẽ quomodolibet indebitè molestari, contradictores quoslibet et rebelles per censuras ecclesiasticas, et alia iuris opportuna remedia (appellatione postposita) compescẽdo, ac cẽsuras prædictas legitimis super his habẽdis seruatis processibus, etiã iteratis vicibus aggrauãdo: inuocato etiã ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis; nõ obstãtibus cõstitutionibus, et ordinationibus Apostolicis, ac õmibus illis et singulis, quæ in litteris prædictis idẽ prædecessor noster voluit nõ obstare, cæterisque cõtrarijs quibuscunque; aut si aliquibus cõmuniter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultũ, quòd interdici, suspẽdi, vel excõmunicari nõ possint, per litteras Apostolicas nõ faciẽtes plenã et expressã ac de verbo ad verbũ de indulto huiusmodi mẽtionẽ. Nulli ergo õnino hominũ liceat hãc paginã nostræ absolutionis, susceptionis, approbationis, cõfirmationis, adiectionis, suppletionis, decreti, declarationis, et mãdati infrĩgere, vel ei ausu temerario cõtrarire. Siquis autẽ hoc attẽtare præsũpserit; ĩdignationẽ omnipotentis Dei, ac B. Petri et Pauli Apostolorũ eius se nouerit incursurũ. Datũ Romæ, apud sanctũ Petrũ, anno Incarnationis dominicæ M D L. Duodecimo Kalẽ. Augusti: Pontificatus nostri anno primo. F. de Mendoza. Fed. Cardinalis Cesius.

LITTERAE APOSTOLICAE, QVIBVS CONFIRMANTVR A IVLIO III omnes facultates prius cōcessæ Societati IESV, cum facultate dispensandi circa ieiunia, & promouendi Scholasticos ad gradum doctoratus, & cæt. cum alijs priuilegijs, anno 1552.

DILECTO FILIO IGNATIO DE LOYOLA PRAEPOSITO GENERALI SOCIETATIS IESV

IVLIVS PAPA III.

DIlecte fili, salutem & apostolicam benedictionem. Sacræ Religionis, sub qua dilecti filij Societas IESV, reiectis seculi vanitatibus, gratum altissimo præbent sub humilitatis spiritu famulatum, & feruentibus studijs per exempla virtutum, & solidam doctrinam alios ad diuinæ Maiestatis obsequia trahunt, fauor exposcit, & deuotionis vestræ merita nos inducunt, vt ea, quæ per Nos, & prædecessorem nostrum tibi, & illis prouidè concessa,

sunt

sunt, apostolicæ firmitatis munimine roboremus; uosque amplioribus fauoribus & gratijs confoueamus, ea vobis concedentes, per quæ commoditatibus vestris, & animarum tum vestrarum, tum etiam aliorum, quibus iuuandis vacatis, peramplius consulatur. Tuis itaque in hac parte nobis porrectis supplicationibus inclinati, omnia & singula, litteras, facultates, indulgentias etiam plenarias, concessiones, immunitates, exemptiones, libertates, gratias, priuilegia, et indulta, tibi et ad tui, et pro tēpore existētis Præpositi Generalis Societatis huiusmodi dispositionem concessa, necnon facultatem inter alia cum personis Societatis huiusmodi circa ieiunia & cibos prohibitos per te vel alios Societatem ipsam professos dispensandi, ac quoscunque à casibus hæresis & alijs contra fidem, & consequentibus censuris quibuscunque etiam per te, & successores tuos, vel alios similiter professos ad id idoneos, per te, & pro tempore existentem Præpositum Generalem Societatis huiusmodi deputandos, absoluendi, quantum opus sit, in foro conscientiæ dispensandi, per fœ re. Paulum Papam III prædecessorem nostrum, & forsan Nos tam in genere, quàm in specie, & aliàs quomodolibet, & sub quibuscunque tenoribus, & formis concessa, eorum omnium tenores, & causas, propter quas concessa sunt, præsentibus pro sufficienter expreßis habentes, apostolica authoritate ex certa nostra scientia tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ & inconcussæ firmitatis robur adijcimus; illa-

que

que inuiolabiliter obseruari, & sub quibusuis derogationibus, reuocationibus, suspensionibus, alterationibus, decretis, declarationibus, ac litteris apostolicis, etiā quasuis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & insolitas, ac etiam irritantia decreta, sub quacunque verborum forma & expreßione in se continen. ac Cancellariæ Apostolicæ regulis, seu cōstitutionibus apostolicis quomodolibet pro temporefactis & editis, vllo vnquam tempore comprehendi, aut eis in aliquo derogari, seu ea reuocari, aut alterari nullatenus posse: sicque per quoscunque Iudices & Commissarios, quauis authoritate fungentes, in quauis causa, & instantia (sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & authoritate) iudicari, ac definiri debere: ac ex nunc, quicquid secus super his à quoquam quauis authoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus: Et nihilominus, vt tu, & Societas huiusmodi quietius, & deuotius in humilitate spiritus, altißimo gratum præbere poßitis famulatum, facultatem & licentiam anteponendi & postponendi officium diuinum aliàs vobis concessam ad hoc, vt tu, & pro tempore existentes religiosi Societatis huiusmodi ex legitimis ac iustis causis (in quo tuam, & successorum tuorum Præpositorum Generalium pro tempore existentium, & aliorum, quos ad hoc substitueritis, conscientiam oneramus) officium ipsum celebrationi Missæ liberè & absque cōsciētiæ scrupulo postponere

ponre poßitis, authoritate & tenore prædictis extendimus, & ampliamus: Ac insuper tibi, et alijs Præpositis Generalibus Societatis huiusmodi pro tēpore existentibus, et alijs, quibus ad hāc cōmutationem authoritatē vestram comunicaueritis, vt recitationem officij huiusmodi pro ijs, qui ob infirmitatem vobis videbuntur excusandi, in aliud opus pium, seu leuiorem orationem, durante tamen infirmitate, arbitrio vestro commutare; necnon Scholaribus collegiorū Societatis huiusmodi in Vniuersitatibus alicuius studij generalis existentium, quòd ipsi (si prævio rigoroso & publico examine in eisdem Vniuersitatibus idonei reperti fuerint, et Rectores Vniuersitatum huiusmōdi eos gratis & amore Dei absque aliqua pecuniarum solutione promouere recusauerint) in collegijs prædictis, à Præposito Generali pro tempore existenti, vel de eius licentia, à quouis ex inferioribus Præpositis, vel Rectoribus huiusmodi collegiorum, cum duobus etiam vel tribus Doctoribus, seu Magistris, per eosdem eligēdis, Scholaribus verò collegiorum eorūdem extra Vniuersitates existentium, studiorum suorum cursu absoluto, & rigoroso examine præcedente, à dicto Præposito Generali, vel de eius licentia, à quouis ex Præpositis vel Rectoribus huiusmodi collegiorū cum duobus etiā vel tribus Doctoribus, vel Magistris, per eosdē eligēdis, quoscunque Bacchalaureatus, ac Magisterij, Licētiaturæ, ac Doctoratus gradus accipere, Præpositis, vel Rectoribus cū Doctoribus huiusmodi, vt eosdem Scholares ad gradus ipsos promouere, eisdemque

Scholari-

Scholaribus, vt, postquàm promoti fuerint, in eis legere, disputare, ac quoscũque alios actus ad hæc necessarios facere et exequi, omnibus et singulis, priuilegijs, prærogatiuis immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, fauoribus, gratijs, & indultis, ac omnibus & singulis alijs, quibus alij in quibusuis Vniuersitatibus studiorum huiusmodi, rigoroso examine præuio, ac aliàs iuxta inibi obseruari solitos & requisitos vsus, ordinationes, ritus, ac mores, pro tempore promoti de iure vel consuetudine, aut aliàs quomodolibet vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solùm ad ipsorum instar, sed pariformiter, & æquè principaliter absque vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere, in omnibus & per omnia, perinde, ac si gradus huiusmodi in eisdem Vniuersitatibus, & non eorum collegijs huiusmodi accepissent: Præpositis quoque inferioribus à te, & pro tempore existenti Præposito Generali præfato, vel etiam Prouincialibus, præsertim in locis Indiarum, & alijs remotis partibus, pro tempore deputatis, vt ipsi quæcũque, gratias, facultates, concessiones & indulta, eis per te & eundem Præpositum Generalem vel Prouincialem pro tempore existentes, communicata, & concessa, quibusuis alijs personis de Societate huiusmodi Professis, eis bene visis, quoties eis videbitur, de tua tamen, & Præpositorum Generalium pro tempore existentium licentia, communicare & concedere possint: Et insuper religiosis Societatis huiusmodi pro tempore senio

nio confectis, aut aliqua infirmitate grauatis, et ad operandum in vinea Domini non idoneis, etiam Professis, vt in collegijs Societatis huiusmodi de tui, & pro tempore existentis Præpositi Generalis, vel inferiorum, quibus hanc facultatem communicaueris, seu communicauerint, licentia morari, & ex illorum redditibus & prouentibus se sustentare absque aliquo conscientiæ scrupulo liberè & licitè ualeant, plenam & liberam authoritate & tenore præmissis facultatem, & licentiam concedimus: Non obstantibus quibusuis apostolicis, ac in prouincialibus & synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus, ordinationibus, ac Societatis & Vniuersitatum huiusmodi, iuramento, confirmatione apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis eidē Societati & Vniuersitatibus, illarumque Rectoribus, Doctoribus, & personis sub quibuscūque tenoribus & formis, ac cū quibusuis etiā derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & īsolitis clausulis, irritantibusque, et alijs decretis, etiam Motu proprio, et de apostolicæ potestatis plenitudine, ac aliàs quomodolibet concessis, approbatis, et innouatis. Quibus omnibus, etiam si de ill s eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, aut quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac uice duntaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque

risque cõtrarijs quibuscunque. Verùm, quia difficile foret præsentes litteras ad singula quæque loca deferre; uolumus, & eadem authoritate decernimus, quòd ipsarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, et sigillo alicuius Prælati, vel personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut curiæ ecclesiasticæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit, eadẽ prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, Die XXII Octobris, M. D. LII. Pontificatus nostri Anno Tertio. Gal. Aquinas.

IN NOMINE Sanctæ & indiuiduæ Trinitatis, Patris, et Filij, et Spiritus sancti, amẽ. Nouerint vniuersi et singuli hoc præsens publicum transumpti instrumentũ visuri, lecturi, pariter et audituri, quòd Nos Alfonsus Carafa, miseratione diuina S. Mariæ in Domnica Diaconus Cardinalis Neapolitanus vulgariter nuncupatus, S. R. E. Cameræ Apostolicæ Regẽs, Romanæque curiæ Iudex ordinarius, ad R. P. D. Iacobi Laynez Generalis Præpositi totius Societatis IESV, ac eiusdem Societatis instantiam & requisitionem omnes et singulos sua cõmuniter vel diuisim intereße putantes, eorumque

rumque procuratores, si qui essent in Romana curia pro eisdem, ad dicendum contra litteras Apostolicas fœl. rec. Pauli Papæ Tertij Institutionis Societatis IESV, eius vera bulla plūbea cū cordulis sericeis rubei croceique coloris, more Romanæ curiæ, īpēdētibus bullatas sub Dat. Romæ, apud S. Petrū, āno Incarnatiōis Dominicæ, 1540. quinto Kal. Octobris, Pōtificatus eiusdē fœl. rec. Pauli Papæ Tertij ān. 6. necnō cōtra litteras Cōfirmationis eiusdē Societatis expeditas sub Dat. vbi supra, āno eiusdē Incarnationis Dominicæ 1543. pridie idus Martij, āno decimo eiusdē fœl. re. Pauli Papæ Tertij: Itē cōtra Breue Apostolicum eiusdē fœl. re. Pauli diuersarū gratiarum ipsi Societati concessarum sub Dat. vbi supra, sub annulo Piscatoris die tertia Iunij, 1545. Item cōtra aliud Breue facultatis admittēdi Coadiutores ad eam Societatem expeditum quinta Iunij, 1646. anno duodecimo Pontificatus eiusdem fœl. re. Pauli Papæ Tertij: Item contra litteras Apostolicas diuersarum gratiarum ipsi Societati concessarū sub Dat. Romæ, apud Sanctū Marcum āno Incarnationis Dominicæ 1549. XII Kal. Nouembris, anno XV eiusdem Pauli Papæ Tertij: Itē cōtra alias Apostolicas litteras Confirmationis prædictæ Societatis expeditas sub Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1550. XII. Kal. Augusti, anno primo fœl. re. Iulij Papæ Tertij: Et postremō contra Breue diuersorum priuilegiorum per eundem Iulium Tertium ipsi Societati concessorum expeditum sub Dat.

Romæ

Romæ, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII. Octobris, 1552. anno 3. eiusdem Iulij Tertij, in actis exhibitum: videndum iurare testes super recognitione, quatenus opus sit, & videndum easdem bullas & breuia respectiuè transumptari, exemplari, & in publicam transumpti formam redigi mãdari, authoritatemque & decretum dictæ curiæ per nos interponi, vel dicendum, & causam (si quam habeant rationabilem, quare præmissa fieri debeant) allegandum per audientiam publicam litterarum contradictarum Sanctißimi D. N. Papæ citari mandauimus, & fecimus ad diem & horam infrascriptas. Quibus aduenientibus comparuit in iudicio legitimè coram nobis, seu verius R. P. D. Viceregente nostro pro tribunali sedente, R. P. Ioannes de Polanco eiusdem Societatis Secretarius, & respectiuè Procurator generalis, vt asseruit, & certas litteras citatorias in dicta audientia nostro de mandato executas facto reportauit, citatorumque in eadem contentorum non comparentium contumaciam accusauit, ipsosque contumaces reputari, et in eorum contumaciam præinsertas litteras, & breuia Apostolica sub tenore præinserto prius coram nobis exhibitas, transumi, exemplari, publicari, & in publicam transumpti formam redigi mandari, authoritatemque & decretum interponi per nos, seu dictum D. Viceregentem nostrum, debita cum instantia postulauit. Nos tunc Alfonsus Carafa Cardinalis Regens, & Iudex, qui supra, dictos citatos non comparẽtes, reputauimus non immeritò,

 prout

prout erant, quoad actum & terminum huiusmodi, suadente iustitia, contumaces: & in eorum contumaciam supradictas litteras Apostolicas ad manus nostras recepimus, vidimus, legimus, tenuimus, palpauimus, & diligenter inspeximus; sanasque, integras, & illæsas, ac omni prorsus vitio & suspitione carere reperimus; ipsasque vlterius ad dicti R. P. Ioannis de Polanco Secretarij, & Procuratoris Generalis respectiuè instantiam vlteriorem, per discretum virum D. Andream Gerardum nostrum, & dictæ curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Notarium publicum transumi, exemplari, et publicari, ac in publicam transumpti formam redigi fecimus, & mandauimus: volentes, & authoritate dictæ curiæ decernentes, quòd præsenti nostro transumpto publico de cætero, & in antea tam in Romana curia, quàm extra, vbique locorum in iudicio, & extra, stetur; illisque detur, & adhibeatur talis & tanta fides, qualis & quanta dictis originalibus litteris Apostolicis, & breuibus superius insertis, & cum præsenti transumpto auscultatis & collationatis, data fuit, & adhibita, daturque, & adhibetur, seu daretur, & adhiberetur, si ipsæ originales litteræ et breuia in medium exhibitæ fuissent, aut ostensæ, ac exhiberētur, & ostenderentur: nostramque, et dictæ curiæ iudiciariam & ordinariam authoritatem pariter et decretum interposuimus, ac præsentibus interponimus. In quorum omniū & singulorum fidem & testimonium præmissorum, præsentes nostras litteras exinde fieri, &

per

per Notarium nostrum publicum infrascriptum subscribi, sigilliq́ue nostri, quo in similibus vtimur, iussimus & fecimus appensione cõmuniri. Datum Romæ, in ædibus nostris sub anno à Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo nono, Indictione secunda, Die verò 17. Iunij; Põtificatus Sãctiss. in Christo Patris, et D. N. D. Pauli diuina prouidentia Papæ Quarti anno Quinto; Præsentibus ibidem dominis Adam de Inuidia, et Desyderio Bona auena Baionensis et Tullensis diœcesum respectiuè clericis, curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Notarijs, Scribisq́ue nostris: Testibus ad præmissa omnia & singula vocatis specialiter, atque rogatis.

sunt, apostolicæ firmitatis munimine roboremus; uosque amplioribus fauoribus & gratijs confoueamus, ea vobis concedentes, per quæ commoditatibus vestris, & animarum tum vestrarum, tum etiam aliorum, quibus iuuandis vacatis, peramplius consulatur. Tuis itaque in hac parte nobis porrectis supplicationibus inclinati, omnia & singula, litteras, facultates, indulgentias etiam plenarias, concessiones, immunitates, exemptiones, libertates, gratias, priuilegia, et indulta, tibi et ad tui, et pro tẽpore existẽtis Præpositi Generalis Societatis huiusmodi dispositionem concessa, necnon facultatem inter alia cum personis Societatis huiusmodi circa ieiunia & cibos prohibitos per te vel alios Societatem ipsam professos dispensandis, ac quoscunque à casibus hæresis & alijs contra fidem, & consequentibus censuris quibuscunque etiam per te, & successores tuos, vel alios similiter professos ad id idoneos, per te, & pro tempore existentem Præpositum Generalem Societatis huiusmodi deputandos, absoluendi, quantum opus sit, in foro conscientiæ dispensandi, per fœ. re. Paulum Papam III prædecessorem nostrum, & forsan Nos tam in genere, quàm in specie, & aliàs quomodolibet, & sub quibuscunque tenoribus, & formis concessa, eorum omnium tenores, & causas, propter quas concessa sunt, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, apostolica authoritate ex certa nostra scientia tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ & inconcussæ firmitatis robur adijcimus; illa-

que

que inuiolabiliter obseruari, & sub quibusuis derogationibus, reuocationibus, suspensionibus, alterationibus, decretis, declarationibus, ac litteris apostolicis, etiã quasuis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & insolitas, ac etiam irritantia decreta, sub quacunque verborum forma & expreßione in se continen. ac Cancellariæ Apostolicæ regulis, seu cõstitutionibus apostolicis quomodolibet pro tempore factis & editis, vllo vnquam tempore comprehendi, aut eis in aliquo derogari, seu ea reuocari, aut alterari nullatenus posse: sicque per quoscunque Iudices & Commissarios, quauis authoritate fungentes, in quauis causa, & instantia (sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & authoritate) iudicari, ac definiri debere: ac ex nunc, quicquid secus super his à quoquam quauis authoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus: Et nihilominus, vt tu, & Societas huiusmodi quietius, & deuotius in humilitate spiritus, altißimo gratum præbere poßitis famulatum, facultatem & licentiam anteponendi & postponendi officium diuinum aliàs vobis concessam ad hoc, vt tu, & pro tempore existentes religiosi Societatis huiusmodi ex legitimis ac iustis causis (in quo tuam, & successorum tuorum Præpositorum Generalium pro tempore existentium, & aliorum, quos ad hoc substitueritis, conscientiam oneramus) officium ipsum celebrationi Missæ liberè & absque cõsciẽtiæ scrupulo postponere

ponre poßitis, authoritate & tenore prædictis extendimus, & ampliamus: Ac insuper tibi, et alys Præpositis Generalibus Societatis huiusmodi pro tẽpore existentibus, et alys, quibus ad hãc cõmutationem authoritatẽ vestram comunicaueritis, vt recitationem officy huiusmodi pro ys, qui ob infirmitatem vobis videbuntur excusandi, in aliud opus pium, seu leuiorem orationem, durante tamen infirmitate, arbitrio vestro commutare; necnon Scholaribus collegiorũ Societatis huiusmodi in Vniuersitatibus alicuius study generalis existentium, quòd ipsi (si præuio rigoroso & publico examine in eisdem Vniuersitatibus idonei reperti fuerint, et Rectores Vniuersitatum huiusmodi eos gratis & amore Dei absque aliqua pecuniarum solutione promouere recusauerint) in collegys prædictis, à Præposito Generali pro tempore existenti, vel de eius licentia, à quouis ex inferioribus Præpositis, vel Rectoribus huiusmodi collegiorum, cum duobus etiam vel tribus Doctoribus, seu Magistris, per eosdem eligẽdis, Scholaribus verò collegiorum eorũdem extra Vniuersitates existentium, studiorum suorum cursu absoluto, & rigoroso examine præcedente, à dicto Præposito Generali, vel de eius licentia, à quouis ex Præpositis vel Rectoribus huiusmodi collegiorũ cum duobus etiã vel tribus Doctoribus, vel Magistris, per eosdẽ eligẽdis, quoscunque Bacchalaureatus, ac Magistery, Licẽtiaturæ, ac Doctoratus gradus accipere, Præpositis, vel Rectoribus cũ Doctoribus huiusmodi, vt eosdem Scholares ad gradus ipsos promouere, eisdemque

Scholari-

Scholaribus, vt, postquàm promoti fuerint, in eis legere, disputare, ac quoscũque alios actus ad hæc necessarios facere et exequi, omnibus et singulis, priuilegijs, prærogatiuis immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, fauoribus, gratijs, & indultis, ac omnibus & singulis alijs, quibus alij ĩ quibusuis Vniuersitatibus studiorum huiusmodi, rigoroso examine præuio, ac aliàs iuxta inibi obseruari solitos & requisitos vsus, ordinationes, ritus, ac mores, pro tempore promoti de iure vel consuetudine, aut aliàs quomodolibet vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solùm ad ipsorum instar, sed pariformiter, & æquè principaliter absque vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere, in omnibus & per omnia, perinde, ac si gradus huiusmodi in eisdem Vniuersitatibus, & non eorum collegijs huiusmodi accepissent: Præpositis quoque inferioribus à te, & pro tempore existenti Præposito Generali præfato, vel etiam Prouincialibus, præsertim in locis Indiarum, & alijs remotis partibus, pro tempore deputatis, vt ipsi quæcũque, gratias, facultates, concessiones, & indulta, eis per te & eundem Præpositum Generalem vel Prouincialem pro tempore existentes, communicata, & concessa, quibusuis alijs personis de Societate huiusmodi Professis, eis bene visis, quoties eis videbitur, de tua tamen, & Præpositorum Generalium pro tempore existentium licentia, communicare & concedere possint: Et insuper religiosis Societatis huiusmodi pro tempore se-

nio

nio confectis, aut aliqua infirmitate grauatis, et ad operandum in vinea Domini non idoneis, etiam Professis, vt in collegijs Societatis huiusmodi de tui, & pro tempore existentis Præpositi Generalis, vel inferiorum, quibus hanc facultatem communicaueris, seu communicauerint, licentia morari, & ex illorum redditibus & prouentibus se sustentare absque aliquo conscientiæ scrupulo liberè & licitè ualeant, plenam & liberam authoritate & tenore præmissis facultatem, & licentiam concedimus: Non obstantibus quibusuis apostolicis, ac in prouincialibus & synodalibus Concilys editis generalibus vel specialibus constitutionibus, ordinationibus, ac Societatis & Vniuersitatum huiusmodi, iuramento, confirmatione apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis eidē Societati & Vniuersitatibus, illarumque Rectoribus, Doctoribus, & personis sub quibuscūque tenoribus & formis, ac cū quibusuis etiā derogatoriarum derogatorys, alijsque efficacioribus, & īsolitis clausulis, irritantibusque, et alys decretis, etiam Motu proprio, et de apostolicæ potestatis plenitudine, ac aliás quomodolibet concessis, approbatis, et innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, aut quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac uice duntaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque

risque cōtrarijs quibuscunque. Verùm, quia difficile foret præsentes litteras ad singula quæque loca deferre; volumus, & eadem authoritate decernimus, quòd ipsarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, et sigillo alicuius Prælati, vel personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut curiæ ecclesiasticæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit, eadē prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, Die XXII Octobris, M. D. LII. Pontificatus nostri Anno Tertio. Gal. Aquinas.

IN NOMINE Sanctæ & indiuiduæ Trinitatis, Patris, et Filij, et Spiritus sancti, amē. Nouerint vniuersi et singuli hoc præsens publicum transumpti instrumentū visuri, lecturi, pariter et audituri, quòd Nos Alfonsus Carafa, miseratione diuina S. Mariæ in Dominica Diaconus Cardinalis Neapolitanus vulgariter nuncupatus, S. R. E. Cameræ Apostolicæ Regēs, Romanæque curiæ Iudex ordinarius, ad R. P. D. Iacobi Laynez Generalis Præpositi totius Societatis IESV, ac eiusdem Societatis instantiam & requisitionem omnes et singulos sua cōmuniter vel diuisim intereße putantes, eorumque

rumque procuratores, si qui essent in Romana curia pro eisdem, ad dicendum contra litteras Apostolicas fœl. rec. Pauli Papæ Tertij Institutionis Societatis IESV, eius vera bulla plũbea cũ cordulis sericeis rubei croceique coloris, more Romanæ curiæ, ĩpẽdẽtibus bullatas sub Dat. Romæ, apud S. Petrũ, ãno Incarnatiõis Dominicæ, 1540. quinto Kal. Octobris, Põtificatus eiusdẽ fœl. rec. Pauli Papæ Tertij ãn. 6. necnõ cõtra litteras Cõfirmationis eiusdẽ Societatis expeditas sub Dat. vbi supra, ãno eiusdẽ Incarnationis Dominicæ 1543. pridie idus Martij, ãno decimo eiusdẽ fœl. re. Pauli Papæ Tertij: Itẽ cõtra Breue Apostolicum eiusdẽ fœl. re. Pauli diuersarũ gratiarum ipsi Societati concessarum sub Dat. vbi supra, sub annulo Piscatoris die tertia Iunij, 1545. Item cõtra aliud Breue facultatis admittẽdi Coadiutores ad eam Societatem expeditum quinta Iunij, 1646. anno duodecimo Pontificatus eiusdem fœl. re. Pauli Papæ Tertij: Item contra litteras Apostolicas diuersarum gratiarum ipsi Societati concessarũ sub Dat. Romæ, apud Sanctũ Marcum ãno Incarnationis Dominicæ 1549. XII Kal. Nouembris, anno XV eiusdem Pauli Papæ Tertij: Itẽ cõtra alias Apostolicas litteras Confirmationis prædictæ Societatis expeditas sub Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1550. XII. Kal. Augusti, anno primo fœl. re. Iulij Papæ Tertij: Et postremo contra Breue diuersorum priuilegiorum per eundem Iulium Tertium ipsi Societati concessorum expeditum sub Dat.

Romæ

Romæ, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII. Octobris, 1552. anno 3. eiusdem Iulij Tertij, in actis exhibitum: videndum iurare testes super recognitione, quatenus opus sit, & videndum easdem bullas & breuia respectiuè transumptari, exemplari, & in publicam transumpti formam redigi mãdari, authoritatemque & decretum dictæ curiæ per nos interponi, vel dicendum, & causam (si quam habeant rationabilem, quare præmissa fieri debeant) allegandum per audientiam publicam litterarum contradictarum Sanctißimi D. N. Papæ citari mandauimus, & fecimus ad diem & horam infrascriptas. Quibus aduenientibus comparuit in iudicio legitimè coram nobis, seu verius R. P. D. Viceregente nostro pro tribunali sedente, R. P. Ioannes de Polanco eiusdem Societatis Secretarius, & respectiuè Procurator generalis, vt asseruit, & certas litteras citatorias in dicta audientia nostro de mandato executas facto reportauit, citatorumque in eadem contentorum non comparentium contumaciam accusauit, ipsosque contumaces reputari, et in eorum contumaciam præinsertas litteras, & breuia Apostolica sub tenore præinserto prius coram nobis exhibitas, transumi, exemplari, publicari, & in publicam transumpti formam redigi mandari, authoritatemque & decretum interponi per nos, seu dictum D. Viceregentem nostrum, debita cum instantia postulauit. Nos tunc Alfonsus Carafa Cardinalis Regens, & Iudex, qui supra, dictos citatos non comparẽtes, reputauimus non immeritò,

 prout

per Notarium nostrum publicum infrascriptum subscribi, sigilliq; nostri, quo in similibus vtimur, iussimus & fecimus appensione cõmuniri. Datum Romæ, in ædibus nostris sub anno à Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo nono, Indictione secunda, Die verò 17. Iunij; Põtificatus Sãctiss. in Christo Patris, et D. N. D. Pauli diuina prouidentia Papæ Quarti anno Quinto; Præsentibus ibidem dominis Adam de Inuidia, et Desyderio Bona auena Baionensis et Tullensis diœcesum respectiuè clericis, curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Notarijs, Scribisque nostris: Testibus ad præmissa omnia & singula vocatis specialiter, atque rogatis.